

KASDIENA...

Danija Sukilo Brooklyniečiai Jų Protektorai Platinkite!

Tam tikrais išrovavinimais naciai traktavo Daniją geriau negu visas kitas okupuotas šalis. Bet danų tauta suprato, kad jei karą laimėtų Vokietija, tai iš jos nepriklausomybės nei šešėlio liktų.

Danai ilgai slėpė savo pagiežus jausmus okupantui.

Talkininkų laimėjimai priartino momentą viešo pasipriešinimo.

Danija yra karo stovy, kaip ir Norvegija.

Reikia pagirti visas didžiąsias Brooklyno draugijas. Nei Švento Jurgio Draugija, nei Piličių Klubas, nei Amalgamėtų Lietuvių Rūbšnių skyrius nešė rinko delegatų į tą Pittsburgho konferenciją, kur klerikalai su socialistais reikalavo sau Lietuvos.

Bravo, brooklyniečiai!

Ta savo konferencija klerikalai ir socialdemokratai niekam daugiau nepadės, kaip tik republikonų partijos izoliacinistams, McCormickams, Hearstams, Fišems. Šie ponai dabar pasidarė jų protektorais.

Amerikos demokratija nesutiks, kad jos politiką Europos klausimais nustatytų lenkų, lietuvių ar kitų panašių imigrantų grupės.

Sumner Welles buvo griežtai nusistatęs prieš Vichy. Jis norėjo kuo draugiškiau santykių su Lotynų Amerikos šalimis ir Sovietų Sąjunga. Jis senai reikalavo pripažinti Francūzų Nacionalią Komitetą.

Todėl jį ir išėdė iš Valstybės Departamento.

Dar tikrai nežinia, ar Breckenridge Long bus jo pavaduotoju.

Kai Mussolinis nuodingais gaisrais užtroškino Etiopijos nepriklausomybę, Breckenridge Long dievobaimingai pareiškė: "Tai gausingas derlius Mussolinio žygių."

Ar ne skandalas, kad tokie asmenys spraudžiasi į atsakominausias vietas? Ar ne skandalas, kad jie turi labai aukštų protektorijų?

Platinkit naujai išleistą L. Joniko brošiūrą "Amerikos Lietuvis ir karas."

Ją išleido Chicagos Pažangiųjų Lietuvių Taryba.

Ta brošiūra gausiai dokumentuota. Ji yra skaudus smūgis "Naujienu" ir "Draugo" reakcinėi klišai.

Ar Sumner Welles, nors ir rezignavęs iš Valstybės Departamento (faktinai jį išėdė), sutiks vyksti Maskvon su diplomatine misija?

Būtų gerai, kad sutiktų.

Gavome trečią šių metų "Sviesto" numerį. Kad didžiūna šios Draugijos narių nesnaudytų, kiek tai būtų galima gauti naujų narių su "Sviesto" ir pastarųjų knygų pagalba!

Tiesa, gauta jau 600 naujų narių. Bet ar tai gana!

Kubos valdžioje yra komunistas Dr. Juan Marinello. Jis su-

Išmušė Vokiečius Iš Taganrogo

NUSKANDINTA 30 DANIJOS LAIVŲ, KITI DEŠIMTS PASPRUKO IŠ NACIŲ

Tvirtovės, Militariniai Sandėliai Sugriauti; Naciai Slopina Zmonių Sukilimą

STOCKHOLMAS, rugp. 30.—Vokiečių armijos komanda gūriasi baigianti slopinti Danijos žmonių sukilimą.

Apie 40 Danijos karo laivų paspruko iš nacių rankų. Vienas jų nuskandintas vokiečių aviacijos, kiti 29 pačių danų jūreivių nuskandinti ir 10 pabėgo į Švedijos vandenis.

Veik visos militarinės tvirtovės sugriautos, taigi susprogdinti militariniai sandėliai.

Danijos karalius Kristianas X ir keletas ministerijos narių suimti ir laikomi "užsate." Danijos diktatoriui pasiskelbė nacių armijos galva gen. Herman van Hanneken.

Įvesta žiaurus karo stovis.

Danija iki šiol skaitėsi "pavyzdinga" okupuota šalis. Danai laikyta geriau, negu lenkai ar francūzai; manyta, kad jie nekovo prieš okupantus.

Pagieža prieš nacius išbėgusio visoj šaly, bet žmonės be ginklų.

Danijos kariuomenė Kopenhage ir kitur pasipriešino nacių armijai, kuri perimino sargybą ir savo rankas, bet pagalioms pasidavė ir karalius Kristianas paimtas iš savo palociaus.

Susisiekimas Danijos su Švedija nukirstas.

Danijos laivyno autoritetams senai įsakytą vyriausybės sunaikinti karo laivus, jei naciai bandys juos pasimti ir naudoti. Tas ir padaryta. Bent 20 jų greit nuskendo, kiti sužaloti skęsta.

Amerikos Aviacija Daužė Orte Miestą

ALIANŲ STABAS, S. Afrika, rugp. 30.—Didieji Amerikos bombaneriai atakavo Italijos gelžkelių centrą Orte, apie 40 mylių nuo Rymo.

Šis miestas pirmu sykiu bombarduotas.

Mažesni orlaiviai taigpi bombardavo Torre Annunziatą, prie Neapolio įlankos.

LONDONAS.—Rymo radijas skelbia, jog popiežius pasakys kalbą per radiją rytoj. Kalbos turinio neskelbia.

manė, kad dyka, nedirbama Kubos žemė būtų išrenduojama pigiausiomis sąlygomis Kubos bežemiams. Jo sumanymą valdžia užgėrė.

Ir bežemiams bus naudos ir maisto produkcija pakils.

Kubos liaudis gerbia ir myli tokius žmones, kaip Marinello.

New Yorko demokratai ir Darbo Partija susivienijo bendram tikslui, kad sekantiuose rinkimuose laimėtų jų bendras kandidatas generolas Wm. H. Haskell. Jis kandidatuoja į vicegubernatoriaus ofisą.

Jo išrinkimas bus smūgis hooveriniamis republikonams.

L. Pruseika.

o dalis laivyno spėjo pasprukti. Patys danai kareiviai sprogdino tvirtovės ir ginklių bei amunicijos sandėlius, kad naciams nepatektų.

Danijos žmonės bėga dideliais pulkais į Švediją.

Francuzija Didina Armiją, Naciai Naudos Ją

BERNE, rugp. 30.—Hitlerio bernas maršalas Petain sako padidinsiąs Francūzijos armiją. Vokiečiai leisią padidinti "simbolišką armiją" iki trijų ar keturių divizijų, bet naciai mano naudoti tą armiją savo siekiniams.

Alžyro radijas praneša, jog naciai pakėdė savo diktatorių Paryžiaus sričiai.

Perša Lenkams "Tvirtą Valdžią, Ne Demokrat."

LONDONAS, rugp. 30.—Lenkų vyriausybės laikraštis "Dziennik Polski," jau perša lenkams ne demokratiją po karo, bet reikalauja Lenkijai "tvirtos valdžios."

(Kaip valdžia gali būti tvirta be žmonių paramos, tas laikraštis neišaiškina.)

Girdi, demokratija tuojau po karui Lenkijoj nebus galima, esą reikalingas lenkams "tvirta valdžia."

Lenkų vyriausybė Londone jaučia, kad Lenkijos žmonės jos nepaiso.

Amerikos Lakunai Bombardavė Japon. Nusileido SSSR

LONDONAS, rugp. 30.—Amerikos orlaivis, buvęs dingęs po bombardavimo Kuriles, Japonijos salos, nusileido Sovietų teritorijoj Kamčatkoj.

Kadangi SSSR nekariuoja su Japonija, o bombanėšis nusileido po atakos Japonijos bazių, tai jis interuotus SSSR.

Švedijos Santikiai su Vokietija Įtempti

STOCKHOLMAS, rugp. 30.—Nacių valdžia atmetė Švedijos protestą dėl nuskandinimo dviejų žvejų laivų, dėleto švedijos santikiai su Vokietija dar labiau įsitempia. Švedų valdžia norėjo bent atsiprašymo.

Braziliečių Nuskandinimo Nacių Submariną

RIO de Janeiro.—Brazilijos valdžia skelbia, jog jos aviacija nuskandinė vokiečių submariną savo pakrašty.

Amerika Nepalaiko Pabėgusių Europos Valdony

Tvirtina Berle, Atsakydamas Laiški Vieni Organizacijai

WASHINGTONAS, rugp. 30.—Adolph Berle, Valstybės Sekretorius pagalbininkas, atsakymas American Council on Public Affairs sekretoriui, pareiškė, jog Valstybės Departamentas visai nepalaiko pabėgusių okupuotų kraštų fašistojančių valdonų, kurie mano ir nori po karui vėl pasigrobtį tų šalių valdžias.

Berle sako, Amerikos valdžia viską darys, kad okupuotus kraštus išlaisvintu ir kad ten įkurtų demokratinės valdžios. Jis taigpi sako, kad tose šalyse valdžios galės įsisteigt tik remiant daugumai tų kraštų žmonių.

Nori Badavimu Išsigelbėti Nuo Baudimo už Šnipystę

DETROIT, Mich., rugp. 3.—Theresa Behrens, kuri suimta ir kaltinama šnipavine nacių valdžios naudai, pradėjo badauti kalėjime.

Behrens, sako, šnipavus Pullman kompanijos įmonėse Chicagoj ir teikus naciams informacijos.

Suimta ir kiti penki asmenys kaltinami šnipavimu.

Vokietijos Kareiviai Lenkijoj Sukyla, Dezertuoja

STOCKHOLM, rugp. 3.—Tarp vokiečių kareivių Lenkijoj dezertavimai ir sukilimai prieš viršininkus yra dažni atsitikimai.

Atvykę vokiečių pabėgėliai sako, šimtai vokiečių bėga iš armijos, įvyksta sukilimų.

Lenkų Korpusas Sovietų Sąjungoj

MASKVA, rugp. 30.—Lenkų Divizija Sovietų Sąjungoj sparčiai didėja. Ji jau užvardinta lenkų korpusu. Korpuso komandieriumi yra Zigmund Berling, buvęs Lenkijos armijoj pulkininku, dabar pakeltas į generolus.

Lenkų korpusas eis kariuotėi Sovietų fronte.

NUSKANDINO 60 JAPONIJS LAIVELIŲ

NEW DELHI.—Anglijos aviacija atakavo pristatymo laivus Hunter jankoje ir 60 nedidelių laivų nuskandinė, kiti sužaloti.

Sviesto Siuntimas Sovietam Gerokai Suvėluota

NEW YORK.—Pasibrėžimas pasiūtis Sovietams 90,000,000 svarų sviesto šimet suvėluotas iš priežasties sviesto sumažėjimo.

Argentina Deginą Knygas Kaip Naciai Darė Vokietijoj

MONTEVIDEO, rugp. 30.—Iš Argentinos praneša, jog ten sudeginta 80,000 knygų, tarp jų Davieso didelis kūrinys "Misiostoj to Moscow." Fašistinė Argentinos valdžia daro puolimus ant knygų krautuvių, atiminėja knygas nuo žmonių ir degina, priedangoj kovos prieš "komunizmą."

Pasikartoją scenos, kurios buvo Berlyne ir kitur Vokietijoj kada naciai pasiėmė valdžią ir savo rankas.

Deginama knygos Amerikos rašytojo Jack London, kuris jau senai miręs, taigpi Canterbury archyviskūpo Johnson.

Graikai Nenori Karaliaus, Stoja Už Respubliką

NEW YORKAS, rugp. 3.—Graikų spauda rodo, kad didelė dauguma graikų nenori karaliaus. Jie reikalauja, kad karalius negrįžtų Graikijon po karo, nes jie geidžia demokratinės savitarkos, respublikinės valdžios.

Amerika Grašina Baust Nacius už Lenkų Teriojimą

WASHINGTON, rugp. 30.—Valstybės Departamentas sako patyrė naujus žygius nacių teroro prieš lenkus ir grašina bausti už tai nacius teroristus.

Naciai žudo Lenkijoj net ir moteris ir vaikus.

Invazijos Keliai Jau Senai Išspręsti

WASHINGTON, rugp. 30.—Nuosprendis kada ir kur bus pradėta invazija Europon padaryta jau seniau, tik laikoma slapytbėje.

Kurie manė, kad invazija bus daroma Danijon mažiau įstiklinė, kad ten bus daroma. Už Balkanus irgi mažiau kalba.

Uždraudžia Vokieč. Kraustyti iš Berlyno

LONDONAS, rugp. 30.—Berlyno gventojai taip bėga iš miesto į apilienkės laukus ir miškus, kad propagandos ministras Goebbels turėjo uždrausti bėgimus iš miesto.

Goebbelso įsakymas draudžia bent kam apieiti miestą be leidimo.

Chemikalams Eksplojavus Trys Asmenys Susiėdė

SPRINGFIELD, Ill.—Eksplojavus chemikalams grindų valymo dvi moters ir namo dženitorius apdeginti. Abi moters ištrenka po langą eksplojavijos žega.

SSSR KARIUOMENĖ ATĖMĖ IŠ NACIŲ LIUBOTINĄ IR DAR 90 MIESTŲ

80,000 Vok. Armijos Doneco Slėny Grašija Apsupimas, Netekus Svarbaus Punkto

LONDONAS, rugp. 30.—Sovietų kariuomenė smarkiai eina pirmyn ypač dviem punktais Ukrainoj. Ji atėmė iš vokiečių svarbų gelžkelio punktą Liubotiną, apie 25 mylios nuo Char-kovo.

Mussolinio Žentas Pabėgo iš Italijos Su \$200,000,000

LONDONAS, rugp. 30.—Galeazzo Ciano, buvęs Italijos užsienio ministeris ir Mussolinio žentas, pasprukęs iš Italijos į Bavariją su \$200,000,000.

Vokiečių slaptas radijas "Atlantik" skelbia, kad Ciano atvykęs Bavarijon su krūva pinigų. Pirmiaus buvo skelbta, kad Ciano išsivežė \$60,000,000, bet dabar suma padidinta.

Turkai Mano Maršuoti į Balkanus

ISTANBULIS, rugp. 30.—Prasidėjęs Balkanuose suirutė, ypač Bulgarijoj, Turkijos vyriausybė mananti apie siuntimą armijos į Balkanus, kad "apsaugoti save nuo anarchojos," kuri gali persikelti iš Balkanų.

Turkijos vyriausybė atlydžiai stebi kas dedasi Bulgarijoj ir sako ji "nepramiegiosanti" progų sustiprinti savo poziciją.

Bulgarijos Žmonės Reikalauja Atsimesti Nuo Ašies

LONDONAS, rugp. 30.—Bulgarijos valdžią nori pasimti savo saujon karaliaus Boriso sesuo, kuri yra nacių palaikytoja, bet Bulgarijos žmonės reikalauja taikos ir nuo Ašies atsitemimo.

Rumunija ir Vengrija nutraukė pašto ir telegrafo bei telefono susiekimus su Bulgarija, kurioje įsiubanguoja judėjimas už taiką.

Pacifike Prasidėsiaš Didelis Ofensyvas

WASHINGTONAS, rugp. 30.—Pacifiko fronte Aliantai tuojau pradės dideli ofensyva, sako Karo Sekretorius pagalbininkas Patterson, sugrįžęs iš to fronto.

Pattersonas matėsi su gen. MacArthur ir kitais Pacifiko fronto vadais.

BERN.—Clara ir Maria Pettacci, Mussolinio meilužės suimtos ir kaltinamos pasiėmė daug pinigų priklausančių valstybei.

Toliau į pietus vokiečių armija išmušta iš Taganrogo, prieklaukos miesto ant Azovo jūros, kuris jau senai vokiečių rankose. Taganrog yra arti 40 mylių į vakarus nuo Rostovo. Vokiečiai čia buvo įsdrūtinę ir perėmė tuos Sovietų ofensyve jie atlaikė šį svarbų punktą.

Užėmus Taganrogą, Sovietų kariuomenė gali flanku atakuoti Stalino, kur buvo vokiečių armijos pietinio fronto štabas.

Manoma, kad Sovietų jėgos taipju apsupis ir Poltavą, apie 85 mylios į vakarus nuo Char-kovo.

Laimėjims šiame sektoriuj, taigpi ir toliau į vakarus, duoda galimybę Sovietų kariuomenėi apsupi apie 80,000 vokiečių armijos ešantios Doneco slėny.

Manoma, kad SSSR kariuomenė siekiasi prie Dniepropetrovsko, kad pereiti Dniepro upę ir tuo būdu neleisti priešiui pasidaryti Dnieprą kuo apsigynimo linija, taigpi, kad apsupit dangi priekio armijos, nukertant jai pasitraukimą.

Prie Taganrogo ir Liubotino, Sovietų kariuomenė atėmė iš priešo dar 90 miestukų ir kaimų ir vietomis pasivarė net 9 mylias pirmyn, kitur apie 7 ml. Sėvsko sritį, sakoma, raudonarmiečiai jau visai artai Briansko-Konotop gelžkelio, kurį nukirtus Brianski liktų tik vienas kelias—per Smolenską. Vienoj vietoj raudonarmiečiai persikėlė Psel upę, kurią naciai norėjo naudoti savo apsigynimo linija.

Maiski, Eden, Winant Turės Pasitarimą

Pagrįsij Pamatą Trijų Valstybių Konferencijai

LONDONAS, rugp. 20.—Buvęs SSSR ambasadorius Ivan Maiski atvyko čionai. Spėjama, kad jis tarsis su Anglijos užsienio ministeriu Edenu ir Amerikos ambasadorium Anglijai John Winantui.

Šiame pasitarime, manoma, bus pateiktas pagrindas trijų valstybių konferencijai.

Laikraštis Daily Mail rašo, jog tolia konferencijai gal įvyks už poros savaičių. Manoma, kad Molotovas atvyks į Londoną. Daily Mail taigpi sako, kad Amerika, Sovietų Sąjunga ir Anglija yra "pilniausiamė sutikime."

Kasyklų Eksplozijos Užmušta 21 Darb.

BIRMINGHAM, Ala., rugp. 30.—Sayreton kasyklų, kuri priklausio Republic Steel korporacijai, įvyko didelė eksplozija, kurioj žuvo 21 darbininkų ir kiti 25 sužeisti.

"VILNIS"

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition...

Advertising rates on application 4116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326

KETURI METAI

Rytoj sveis keturi metai, kai prasidėjo antras pasaulinis karas. Pirmą rugsėjo, 1939 m., Hitleris Vokietija puolė Lenkiją.

17 rugsėjo Sovietų Sąjunga ir jos ginkluotosios jėgos pastojo keliai Hitlerio armijoms, nes kitaip hitlerininkai būtų užėmę visą Lenkiją.

Nei Chamberlaino, nei Daladierio valdžia pirmo nepajudino, kad padėt Lenkijai. Hitleris praužė blokkrugą.

Prancūzijos generolai, pasislėpę už Maginot linijos, jautėsi saugiai. Iki sekancij metų pasvario tėsėsi "fonizacijos" sėdėjimo karas.

Balandžio mėn. Vokietija užėmė Daniją ir Norvegiją, o gegužės 10 diena Hitleris smogė Holandijai ir Belgijai.

Švietimas momentais tuomet buvo britų pasekminga evakuacija iš Dunkirko, Churchillio atsistojimas Anglijos priešakyje ir francūzų generolo de Gaulle skubiai organizuojamas laisvųjų francūzų sąjūdis.

10 d. birželio Mussolini įtraukia Italiją karo avantiūron. Fašistai manė, kad viskas eis kaip sviestu tepta.

Hitleris tikėjosi, kad Anglija tuoj kapituliuos. Bet ten jau nebuvo vadų, kurie spiestų po lietsargiais.

22 d. birželio rudosios gaujos įsiveržia Sovietų Sąjungon. Karas, laipsniškai besikeičias į laudies, demokratijos karą galutinai įgyja pobūdį tokio karo.

Fašizmas dūkstą džiaugsmu dėl pradinį pasiekimų Sovietų fronte. Karo ekspertai ir generolai pranašauja Sovietų Sąjungos mirtį.

Tolimuse Rytuose Japonija taip įsdrasina hitleriniu blokkrugu, kad smogia Amerikai tokio jau pasalingumu, kaip Hitleris smogė Sovietų Sąjungai.

22 d. birželio rudosios gaujos įsiveržia Sovietų Sąjungon. Karas, laipsniškai besikeičias į laudies, demokratijos karą galutinai įgyja pobūdį tokio karo.

Fašizmas dūkstą džiaugsmu dėl pradinį pasiekimų Sovietų fronte. Karo ekspertai ir generolai pranašauja Sovietų Sąjungos mirtį.

Tolimuse Rytuose Japonija taip įsdrasina hitleriniu blokkrugu, kad smogia Amerikai tokio jau pasalingumu, kaip Hitleris smogė Sovietų Sąjungai.

22 d. birželio rudosios gaujos įsiveržia Sovietų Sąjungon. Karas, laipsniškai besikeičias į laudies, demokratijos karą galutinai įgyja pobūdį tokio karo.

Fašizmas dūkstą džiaugsmu dėl pradinį pasiekimų Sovietų fronte. Karo ekspertai ir generolai pranašauja Sovietų Sąjungos mirtį.

Tolimuse Rytuose Japonija taip įsdrasina hitleriniu blokkrugu, kad smogia Amerikai tokio jau pasalingumu, kaip Hitleris smogė Sovietų Sąjungai.

22 d. birželio rudosios gaujos įsiveržia Sovietų Sąjungon. Karas, laipsniškai besikeičias į laudies, demokratijos karą galutinai įgyja pobūdį tokio karo.

Raudonoji Armija pradeda pirmą žieminį ofensyvą ir į dulkes sumala pasaką apie nacių armijos nenugalimumą.

Toliaus nebekartosime karo kronologijos. Kaip viskas pasikeitė nuo Pearl Harbor dienos!

Amerikos galybė milžiniškai išaugo-kariniai ir industriniai. Nuo Stalingrado iki dabartinių Raudonosios Armijos pozicijų penki simtai mylių. Baisius balvos paspardos konvulsijose.

Ne Vokietija jau daužo Anglijos miestus. Anglija ir Amerika siubingai daužo Vokietijos centrus.

Japonija taip-pat pasitraukė nuo užpuolimo pozicijų ir apsigynimo pozicijas. Jai užduodama smūgis po smūgio. Pacifiko plotoose mūsų laivynas ir orlaivynas vis garsiau byloja.

Fašistinė Ašis neturi jokios, kad ir menkiausios vilties laimėti.

Užtat tuo labiau ji koncentruojasi savo propagandoje, kad kaip nors suskaldyti didžiąją demokratinę koaliciją, kaip nors sudaryt buržuazinę demokratiją su sovietine demokratija.

Bet tas pavojus sutirps ir turi sutirpti naujose karo veiksmuose, naujam ryžtingam ofensyve. Hitleriui reikia pataikyt skaudžiausio vieton, o skaudžiausia vieta yra Vakarų Europa.

Lai šios keturių metų karo sukaktuvės būna paskutinės karo sukaktuvės. Karo konjunkctūra dabar yra tokia, kad karas tikrai galima laimėti šiais metais!

Kreditas Sidney Hillman

"Laisvė" rašo:

"Amalgameitū Rūbsiuvių Unijos prezidentas Sidney Hillman atlieka labai svarbų istorinį darbą. Budamas CIO politinės veiklos komiteto pirmininku, jis energingai mobilizuoja darbo masės prieš reakcinius kongresmanus ir senatorius ir ruošia jas jų misijai 1944 metų prezidentiniuose rinkimuose.

As žinau, jog tai labai sena "maldele"—taip sena, kaip senas yra mūsų visas judėjimas. Tai patarimai, šimtus kartų duoti ir pakartoti. Labai daugelį iš mūsų jie per vieną ausį įeina, per kitą išieina.

Mūsų Centrų sekretorius davė man labai svarbių informacijų apie mūsų Draugijos dabartinę organizacinę stovį, palyginant su tuo, koks buvo 1942 metais.

Sidney Hillmanas atlieka tikrai didelį, tikrai naudingą darbą."

Daug Teisybės

Įtakingas Londono savaitraštis "The Statesman and Nation" neseniai išsireiškė sekamai: "Sovietų Sąjunga vis dar nuožvalgiau, kad Anglija ir Amerika nori laimėti Europos karą ir įžengti kontinentą kaip užkariautojai tik po to, kada Rusija sumūs Vokietijos armiją, bet ir jos pačios pajėgos bus išsisėmusios."

Tas nuožūtras, be abejonės, stiprina tas delsimas su atidarymu antro fronto.

Daugelis Amerikos žmonių irgi turi panašių nuožūrų. Ją išsklaidyti galima ne frazėm ir pažadais, bet pažadų įvykinimu. Pažadų buvo užtenkamai.

Anglijos, o ypač Amerikos reakcininkai sako, kad Rusija nori užkariuoti visą Europą. Bet tą žioplą argumentą iš dulkes sumala atkartotinai pareiškiamas Sovietų reikalavimas, kad ji nori matyti Anglų ir Amerikos armijas didžioiose veiksmuose pačioje Europos širdy.

Mūsų Senos Bėdos ir Naujos Pareigos

Laikas nuo laiko mes turime pasikalbėti mūsų organizaciniais reikalais—pasikalbėti atvirai ir nuoširdžiai. Mūsų organizacijos yra mūsų tvirtovės, mūsų darbo žmonių judėjimo pagrindas. Ypatingai mūsų Amerikos Lietuvių Literatūros Draugija užstarnauja rimčiausio dėmesio ir rūpestingiausios priežiūros. Jau nuo senai ji yra viso Amerikos lietuvių pažangiojo judėjimo ašis. Aplinkui ją sukasi visas to judėjimo kultūrinis gyvenimas.

Didžioji gi karo metu Literatūros Draugijos vaidmuo pasidarė dar svarbesnis. Beveik vis iniciatyvą ir veikla karo rėmimo pastangų išplaukia iš Literatūros Draugijos kuopų. Žinoma, toli gražu ne visos kuopos yra pilnai įsitraukusios į karo pastangas, bet didelė jų didžiuma labai rimtai prisideda prie karo laimėjimo. Taipgi mes, visi sutiksime, kad be galo būtų sunku pasilaikyti mūsų pažangiajai spaudai, jeigu ne šios didžiulės organizacijos veikla ir parama.

Todėl Literatūros Draugijos stiprinimas ir auklėjimas turėtų būti kiekvieno susipratusio lietuvių rūpečiu. Kuopose atsakomingsias vietas turėtų užimti tie nariai bei narės, kurie nepamiršta savo organizacinį pareigų. Visas organizacinis aparatas turėtų apimti veikliausias pažangiosios visuomenės jėgas. Senesniems, daugiau prityrusiems veikėjams reikėtų rūpintis auklėjimu naujų jėgų, įtraukimu Draugijos kuopų veiklon naujų spėkų.

As žinau, jog tai labai sena "maldele"—taip sena, kaip senas yra mūsų visas judėjimas. Tai patarimai, šimtus kartų duoti ir pakartoti. Labai daugelį iš mūsų jie per vieną ausį įeina, per kitą išieina. Tas tiesa. Bet taipgi klausimas yra, kur mūsų organizacijos šiandien stovėtų, jeigu nors vienus metus šią "maldele" mes visi pamirštume?

Mūsų Centrų sekretorius davė man labai svarbių informacijų apie mūsų Draugijos dabartinę organizacinę stovį, palyginant su tuo, koks buvo 1942 metais. Iš vienos pusės galime pasididžiuoti, kad dabartinis Draugijos stovis kur kas geresnis. Bet, iš kitos pusės, atsimenant tai, kad mes ramdamiesi pačiame karo sūkuryje, kad mūsų visų pareiga būti veiklesniais, per daug džiaugtis negalima. Kaip, pavyzdžiui, mes galime pasiteisinti ir džiaugtis, kai dar iš šandien 885 Draugijos nariai tebėra nemokėję duoklių už 1943 metus? Dar turime tokių kuopų, kurios nėra išrinkusios duoklių iš desėtkų savo narių. Geriausia to apsilėidimo pavyzdį mums duoda didžiosios lietuvių kolonijos didžioji Draugijos 1943 toji kuopa. Ji randasi Chicagoje, bet ji dar turi 50 narių, nemokėjusių duoklių už šiuos metus! Kodėl ten toks apsilėidimas? Ką veikia tos kuopos valdyba? Kodėl tuo reikalau nepasirūpina draugai vilniečiai?

Viskas, kas belieka pasakyti, tai tik karštai palinkėti, kaip 19-ta kuopa, taip kitos, kurios randasi panašioje kategorijoje, greitai imsis už darbo ir iš jų padėtų pataisys. Turime taip nusistatyti, kad su spalį 1 diena, kada pasibaigia duoklių pasimokėjimo prailginimo laikotarpis, tie visi 885 nariai bus paskirti ir iš jų duoklės bus išskolektuotos. Sekretorius sako, kad mes turime 73 kuopas, kurių visi nariai iki vienam yra pasimokėję duokles. Štai gražus pavyzdys visoms kuopoms pasekti!

Dar noriu priminti draugams Centrų išelktą obalsį šiemet gauti Draugijai tūkstantį naujų narių. Atrodo, jog tai labai didelis pasimokėjimas. Bet nėra toks negalimas, kaip atrodo. Faktas yra, kad mes jau esame šiemet gavę apie šešius šimtus naujų narių. Tai bereikia keturių šimtų! Gi metų pabaiga dar toli.

Taipgi, darbuokimės abiem frontais: pasiekime senuosius narius, kurie dar nepasimokėję duoklių, ir verbuokime naujus narius. Taipgi pasistengkime, kad spalį pradžioje mes galėtume pasakyti: Visi senieji nariai geram stovyje! O kad pabaigoje mūsų galėtume pasididžiuoti: Mūsų Draugija šiemet didžioji karo audrose paauogo tūkstančių naujų narių!

Zodis tiems mūsų spaudos skaitytojams, kurie nepriklauso prie Literatūros Draugijos. O tokių yra keletas tūkstančių. Jų visų vieta šioj mūsų kultūrinėj organizacijoje. Nelaukite, draugai, prašymo bei pakvietimo. Istokite į mūsų Draugiją be atdidelio jimo!

Malonu pranešti Draugijos nariams, kad žurnalo "Sviesos" No. 3 jau gatavas. Jį gausite už keletos dienų. Ten rasite naudingų ir gražių pasiskaitymų.

Taipgi mes gavome geriausiu lietuvių tautos rašytojų naują kūrinių "Lietuva Ugnyje." Jis taikomas mūsų Draugijos leidiniui 1944 metams. Tai puikus veikalas apie mūsų gintinio krašto gyvenimą, kančias, viltis ir aspiracijas.

Jeigu viskas eis gerai, jeigu nariai gerai duokles mokės ir neturėsime finansinių trūkumų, tai naująją knygą galėsime išleisti pačioje pradžioje metų. Centralinis Komitetas pasižada atlikti savo pareigas. Prašome visus narius ir veikėjus padaryti tą patį.

A. Bimba, L. L. D. Pirmininkas.

EKSPLOZIJŲ MAINOSE BIRMINGHAM, Alabama. — Sayreton mainose įvyko baisi eksplozija. 125 angliakastai mirtinam pavojui, nes jiems užkirstas kelias išeiti iš mainų.

Amžina Garbė Jums, Jaunieji Draugai!

Jonas Marcinkevičius.

Tai buvo praėitų metų pabaigoje. Mes susirinkome pasitarti jaunųjų ir pradedančiųjų junginio rašytojų reikalais. Jūsų tada buvo 42, jaunieji draugai. Iš jūsų veidų dvelkė tuomet tvirtas pasiryžimas kurti kovingą žodį su ginklu rankoje drauge negalėstantį mušti grobiką vokieitį.

Jūs savo žodžio laikėtės, jaunieji draugai. Amžinai mano atmintį gyvens jaunasis rašytojas, buvęs "Tiesos" korespondentas drg. J. Bitaitis. Sėdėjęs tuomet prie stalo lyg ir nuošaliau nuo kitų draugų, jis staiga priėjo prie manęs ir paklausė: —Kažin, ar greit mes žygiuosim į frontą? —Ar jau nusibodo apysakos—aš nežinau, bet ginklą vartoti jau gerai išmokau.

Drg. Bitaičio dalinis vienas pirmųjų stojo į kauntynes. Jis ne tik savo jaunuliškoje kūryboje išreiškė neapykantą priešui ir gražiosios tėvynės meilę: drg. Bitaitis pirmasis su ginklu rankoje įsiveržė į svarbią aukštumą, nukovė kelioliką fašistų ir... krito didvyriu mirtimi, širdies krauju apšlakstęs savo rankraščius ir "Tiesos" korespondent knygėlę.

Drg. B. Kirstukas su skaudžiu ilgesiu svajojo apie savo tėvynę Lietuvą. Rašydamas vieną iš paskutiniųjų apysakų—"Krištupą", jis pats sakėsi jautęs arčiau savo žmonių, savo laudies, dėl kurios jis kovėjo dar po grandžio laikais.

Išvedęs savo dalinį į kovos lauką, drg. Kirstukas buvo vienas pirmųjų, suėjusį su priešų į šlytį. —Už Tarybų Lietuvą!

Išgirdo savo vadą visi kovo-tojai. Kirstukas krito, bet jo dalinys nuėjo į priekį, įsiveržė į priešų apkasus.

Arba štai drg. M. Gluchas. —Aš stengiuos būti geras rašytojas, bet drauge ne kiek ne blogesnis ir sanitarijos instruktorius,—kalbėjo jis jaunųjų rašytojų pasitarime.

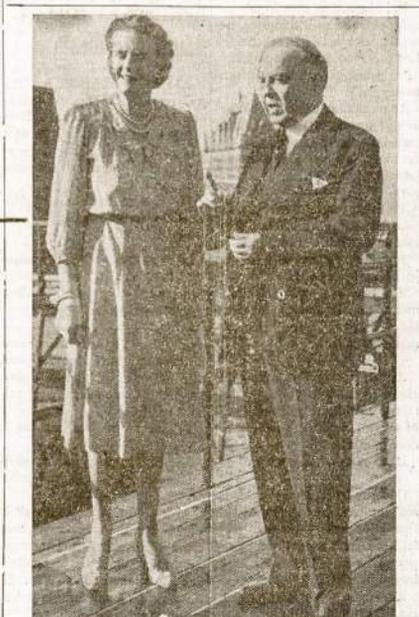
Jis savo žodį tęsė. Tris paras, nepasitraukdamas iš pirmųjų pozicijų, drg. Gluchas gelbėjo suežistuotus. Kai kovotojai pamatė, kad jų pamiltasis sanitarijos instruktorius žuvo nuo priešo minos, jie šoko pirmyn ir sunaikino daug vokieitų.

Nuo klasingojo priešo minos žuvo drg. S. Jochelis. Tai buvo gyvas jaunulis. Jis rašė ugninius, pilnus neapykantos priešui eilėrašius, turėjo begales literatūrinų samanymų ir be abejo, būtų visus juos įvykdes, jei ne belaikė mirtis.

Drašiai vedė kovotojus į ataką pradėdąs dramaturgas drg. P. Variakojis. Ir sunkiai sužeistas, jis nepasitraukė iš kovos lauko; dar pasiuntė grobuoniui vokieitius eilę mirtingų kulky, iki sanitarai jų nuvežė į medicinos punktą. Išlaikė savo tarybinio kario žodį drg. Puzonas ir eilė kitų, kurie vieni ejo žvalgybon, kiti su tankais, tretai šliaužė su pėstininkais į priešą, būdami visur pirmuose puolanciuju eilėse.

Atsimenu aš juos, kupinius jaunus kūrbybines energijos, ir suskausta širdį, kad keleto jų jau niekad nebemačtysiu, nebeįsigirsiu jų ugninį eilėraščių, apysakų...

Amžinoji garbė jums, jaunieji draugai! Jūs savo žodį tęsėjote. Žiauriai keršydami priešui už jūsų kraują ir žaizdas, mes eisime toliau jūsų kūrybos ir kovos keliu.

Anglijos premiero žmona Mrs. Churchill stovi su Kanados premiero Mackenzie King. Ji Kanadon atvyko su savo vyru, kur jis laikė svarbią konferenciją su prezidentu Rooseveltu.

Pats svarbiausias uždavinys Amerikos žmonėms dabar sumušimas Hitlerio, apgyminas demokratijos.

Moterų Skyrius

Fašizmas yra moterims vergija, žmonijai nelaimė; sumušimas jo yra pati svarbiausia mūsų uždovtis.

Daugiau Dirbkime Karo Pastangų Paramai

Šiandieną negali būti svarbesnio darbo, kaip rėmimo karo pastangų. Bet nežinia, kodėl tai tarpe lietuvių moterų tas reikalas kaip tai neprigyja, pilnoje to žodžio prasmeje.

Atydziau pažvelgus matosi, kad reta iš mūsų kuri neturime sūnaus, brolio, tėvo ar sužiedotinio karo tarnyboje, bet tas nereikia, kad jų vienu pareiga karą laimėti ir išgelbėti mūsų šalį ir visą pasaulį nuo fašizmo jungo. Tikrenybėje karo laimėjimas, tai visų mūsų bendras reikalas. Technikos tobulumas, mechanizuotų jėgų tvirtumas nulems karo laimėjimą. O kad užtektinai jų prigaminus, reikia bendrų pastangų naminiame fronte.

Juo ilgiau tęsiasi karas, juo daugiau pasiekia mūsų pranešimų apie žuvimą mūsų artimųjų karių. Taip pat juo ilgiau turi kentėti priešpauž, pavergti Lietuvos žmonės ir kartu visą pavergtą Europą.

Pagalvokime, kiek išduoda, išniekinta ir pavergta Lietuvoje mūsų sesučių, motinų, mažų kūdikų ir abelnai žmonių. Kokie tai šurpūs vaizdai, kaip išduodamas Palangoje vasaros poilsiui buvusiu vaikučių, arba išduodamas Šimaitių kaimo ramni gyventojų. Masinis sušaudymas Kauno gyventojų, Suvalkijos kas penko senitono sušaudymas. Tokių ir panašių įvykių daugybės matysime karui pasibaigus, bet dabar hitlerininkų aštri cenzūra stengiasi juos slėpti, kad tuom nesukeltų didelių pasibaisėjimų viso pasaulio žmonėse.

Tos kančios nevien mūsų senoje tėvynėje, jos kenčia mes Latvijos, Estijos, Čekoslovakijos, Graikijos, Lenkijos, Ukrainos ir visų kitų pavergtų šalių. Jie yra žmonės, turi tas pačias širdis, jausmus ir norus gyventi. Jie kenčia jau per kelis metus badą, priešpauž ir ištrimėjimą prie sunkių prievartos darbų.

Tulas šveicarijos laikraštis aprašo, kaip Sovietų pieties ištrimėjimą naciai kankina. Už nepasitenkinimą vergijos slygų muša žiauriausiai, o kurios sukrinta netekę samonės, tai trokiais pervaziuoja per jų kūnus.

Ekstraordinarė komisija tyrinėjimui vokiečių nusi-kaltimų sudaryta Stavropolio teritorijoje, šiaurės Kaukaze, paskelbė savo raportą, kuris atidengia negirdėtus žiaurumus. Masiniai gesai žudomi civiliai žmonės ir laidojami vienoje duobėje.

1943 m. birželio 22 d. Mount Koltso gyventojai surado 26 lavonus, jų tarpe 15 moterų ir 9 vaikučiai. Tyrinėjant iki liepos 7 d. surasta 332 lavonai. Jie nebuvo tik nužudyti, bet prieš mirtį

kankinami, šonkauliai sulaužyti, dantys išmušti ir visokio baiseso kankinimo panaudota. Vaikučiai, kurie buvo prie motinų palaidoti, pasirodo, kad buvo gyvi užkasti.

Arba štai dar vienas surastas masinio žudymo vokiečių būdas: uždaro trokus su apie 70 žmonių, į juos suveda dujų vamzdžius nuo kitų trokų ir paleidžia į uždarytą troką su žmonėmis, jie visi turi užtrokšti tose dujose. Stavropolio apelinėje surasta 1,000 žmonių taip išduoda.

Tūkstančius panašių įvykių, kurie užtvirtinti autorizuotų žmonių ir mačiusių savo akimis pasiekia mus, o kiek jų dar nežinome, kiek paaškęs. Tikrai pagalvojus ieškai atsakymo, kur kultūra, civilizacija, galų gale kur žmoniškumas?

Suprantant visas tas kančias, brangi sesute, ar tu gali stovėti nušaliai ir laukti, kad kas kitas už tave atidirbtų visus darbus? Ar tau jausmai nesudrebės nuo tuų kančių, kurias turi nešti milijonai motinų, kūdikių ir abelnai liaudis? Ar tu neprisidėsi tuojau su savo darbu, kad tas baisesis žmonijos priešas būtų nušluotas nuo žemės kamuolio ant visados? Ar tu drįsi sutikti, kad būtų padaryta derybinė talka, kad tuom išgelbėjus niekadėjus nuo baumės. Žinoma, kad ne!

Ką mes turime veikti? Pirmiausia dėti visas pastangas, kad karo produkcijai

Ona Jakubauskienė.

Atvaizde matome Oną Jakubauskienę, kuri stebi LDS Redwings kuopos narių su-rašą, esančių karinėje tarnyboje. Iš tos kuopos yra išėjusių Dėdei Samui tarmauti 29 nariai: 18-kos jų išleistuvės įvyko Jakubauskų namuose. Energiškoji Onutė daug dirba Raudonajam Kryžiui ir turi savo kreditui įdirbus 200 valandų. Ji kiek pirmiau baigė pirmos pagalbos kursą, o dabar gavo diplomą naminės slaugės.

Be to, drg. O. Jakubauskienė randa laiko darbuotis organizacijose. Jos darbinumas yra geras pavyzdys mums visoms.

ja eity pilnu tempu. Jei dirbi dirbtuvėje, stengkis juo daugiau produkcijos išleisti, prižiūrėk kitus ir rana- (Tęsa 5-to pusl.)

Amerikiečių moterų militarinis dalinys—WACS—kurnors šiaurinėje Afrikoje. Čia pavaižduojama ką jos ten veikia. Skaitant iš viršaus, iš kairės dešinė: leitenantės Madeline Bushman, chieagietė; Isobel F. Langer, newyorkietė; kapitanas Frances K. Marquis ir leit. Joann Jooden, iš Houston, Texas, pietaijų. Žiemius, kairė, majoras Margaret Janeway, vienatinė moteris gydytoja su mūsų ginkluotum įėjom Afrikoje. Dešinė, seržantas Gertrude Lund išduodą maistą dalinio virėjams.

SAN FRANCISCO IR OAKLANDO MEZGĖJŲ GRUPĖ IŠPILDĖ SAVO PAŽADĄ

Pasiuntė 100 Pundelių Lietuviams Raudonarmiečiams Prieš Birželio 22 d. Per Vietinį Russian War Relief Skyrių.

Nors susirinkime per pietus pas draugus Mugianius visi aukavo pundeliams, bet dar ir daugiau gauta aukų.

Per K. Jankauskienę nuo V. A. Senuty \$5.
Per M. Radienę nuo G. O. Aukščių ir M. Herzog po \$5, J. K. Chaplik ir M. Radienė po \$2.50, E. Slegerienė \$1, D. Ečienė 75c., už likusius cigaretes \$1.25, viso \$18.

Per V. Sutkienę nuo J. K. Karosų \$5; A. K. Mugianiu, B. V. Sutkų, Dapkaus su V. Sinsky, U. Burdienės, K. Slegerienės po \$2.50; F. Balčiūno ir M. Baltulionitės po \$2; E. Vilkaitės \$1 ir daug daiktų, V. Kiesl 50c., viso \$23.

Mūsų pundeliai susidėjo iš sekamų dalykų: Eilė apatinių, rankšluostis, pora kojinių, 2 kavalkai muilo—prašimuisi ir skalbiamo, cigarety, razinkų, kietų saldainių, bandažo ir plaster, šukos, siuvimui dalykėliai, rašomos popieros, vokų ir pašielis. Kitų dalykų, kuriuos norėjome įdėti, negalėjome gauti pirkti.

tokią didelę krūvą, suvežta visokių daiktų.

Nors tai buvo piknikas ir dauguma tu pačių draugų turėjo dirbti piknike, tačiau jos ir kitos turėjo sunkiai padirbėti, kol visi daiktai buvo sudėta į pundelius. Komisijai daug pagelbėjo draugės E. Slegerienė, K. Slegerienė, K. Pališienė, M. Baranauskienė, J. Koblinas ir keletas kitų. Ir visi džiaugėmės darbu užbaigę.

(Pabaiga pusl. 5)

MERGAITEI

Tu žinai, daug kalbėt nemokėjau, Nesakiau tau tada net—myliu: Krašto laisvė man sielą žavėjo, Buvau girtas aš darbo džiaugsmu.

Ir šiandieną aš toks, kaip tada. Didžią laisvę vis myliu be galo. Tiktai skausmo daugiau širdyje, Tiktai skausmo susikauptė marios.

Būk tikra, aš atkeršyt mokėsiu Už išniekintą manąjį kraštą; Ir kovojė ranka nedrebės man, Kada vėrsius į priešą atako.

Ir daina kada ginklų laisvųjų Prie tėviškės vartų skambės: Tai, žinok, aš žengiu tarpe jų, Tarp vaduotojų mano šalies.

Tik tuomet ir tave, mano miela, Apkabinsiu ir tarsiu—myliu, Kada koja fašisto nė vieno Nebemindys laisvųjų laukų.

V. Valaitis.

(Veikiančioji Armija.)

ŠIRDINGAS IR RIMTAS DARBAS SOVIETŲ LIAUDIES PARAMA

Dar tik apie du mėnesiai, kaip tenka dirbti lietuvių suorganizuotam skyriui para-daug vertingų drabužių. Tas mai Sovietų nuo karo nukentėjusiam liaudžiai. Apie darbo svarbumą mažai tenka Sandarienė, A. Stočkienė, A. aiškinti, nes kiekvienas su-Prantame, kad karas, kurį Sovietai turi vesti, yra neapsakomai sunkus.

Vienas kas reikia pasakyti, kad lietuviai širdingai į šį klausimą atsiliepia. Per tą trumpą laiką jau suaukauta, patalsyta ir išsiūsta iš Lietu-vo Skyriaus virš 8,000 gaba-ly gėrų drabužių. Tarp-tautinis komitetas apitikiriai apkainuoja, kad virš \$20,000 vertės drabužių pasiūta iš mūsų skyriaus. O kiek dar yra sunėsta ir reikalinga taisyti, tai veik kita tiek būtų.

Nors išrodo, kad lietuviai širdingai remia šį svarbų darbą, bet šis darbas, tai tik lašas jūrose, kas liečia So-vietų liaudies pasiryžimą lai-mėti karą.

Rugpjūčio 15 d. Rusų Karo Pagelbos Komitetas turėjo svarbų darbininkų susirinkimą drabužių suve-žimo sandėlyje. Čia daugiausia susirinko darbininkai, kurie įdėjo virš 70 valandų darbo. Tuo laiku lankėsi Chicagoje žymus Sovietų mokslininkas— profesorius Lebedenko, atsižymėjęs pake-sekningumu operacijų dary-mė žmonėms, pažeistiems galvose. Jam kreditas tenka už 1,100 operacijų. Apžūrė-jęs drabužių ir padėkojęs už rėmimą Sovietų žmonių nuo karo nukentėjusių, pa-

ceros draugų suaukautų daug vertingų drabužių. Tas buvo skelbta atskirai, tai vi-tėjusiam liaudžiai. Aukavo: K. Pastojalka, A. Balčiūnas, prantame, kad karas, kurį Mrs. Vasiliauskienė, pasta-roi pinigais \$2 M. Kulša-kauskas, M. Norbūtienė, P. Baltutis, B. Grušis, M. Mat-ley, A. Kaukus ir eilė kitų, kurie net nepaliklo pavar-trumpą laiką jau suaukauta, džiū.

Dėkui už aukas ir darbą, bet reikėtų dar daug dau-giau, kaip kad žmonės nuo karo nukentėję sako. Šis ka-ras yra visos žmonijos karas už teisę gyventi. Kurie dau-giausia neša to karo tiesio-ginį sunkumą, turėtume juos remti palei geriausią išgalą.

Greitu laiku bus paskelb-ta vaju vis miesto plotne ne tik drabužių rinkimo, bet ir muilo, skustuvų, džiovinto maisto ir medikamentų. Tu-rėtume prie to vaju vis rengtis ne tik pavieniai, bet ir organizacijos kaippo to-kios.

Visi ir visos įsidėmėkite vietą, kur randasi mūsų skyrius: 755 W. 31st St. Atve-žkite drabužių ir ateikite, ku-riems laikas leidžia, padėt juos sutaisyti, kad juo greičiausia galėtume pasiūsti ten, kur jie paskirti, nes at-eina žiema, šalti drabužiai reikalinga tiems žmonėms. Gal ne vieno brolis ar sesutė dėvės juos ir jaus, kad mes supratome jų pasiryžimą lai-mėti karą.

—S. Mazeikienė.

Jie Pasizadėjo Rašyti

Dr. A. L. Graičūnas atsi-untė malonų laišką šio skyriaus red., kuriame apart kitko rašo:—Sveikinu nau-jama darbe ir pasižadu pa-rašyti į Moterų Skyrių. Žinau, kad jo raštus myli mo-terys skaityti, laukius ju, kad savo pažadą išpildytų. Bėda, kad jis vėluoja...

Drg. O. Krakaitienė rašo, kad jos ten Detroito organi-zuotai ims rašinėti. Neabe-joju, kad ką ji prižada ir iš-pildo.

Asmeniniai daug draugų pasizadėjo rašinėti, tikiu, kad tie pažadai bus įvykdyti. Draugės, daugiau parašy-kite, juk visos dirbate, nors nemažai jau rašote, bet rei-škėtų daugiau rašyti. Žinau, kad visos galite rašyti. Tada mūsų skyrius būtų įvai-rnesnis. —J. S.

Šis ženklas yra duodamas kaip atžymėjimas darbininkui, 14 lietuvių gavo jį.

sakė:—Dėkui už paramą, jos reikia dar daug daugiau... Visi jo pasakytį žodžiai bu-vo taip gilūs ir lengvai su-prantanti, kad rodos girdi pačią Sovietų liaudį kalbant. Tame susirinkime 14 lie-tuvių moterų buvo apdova-notos su čia matomu gar-bės ženkleliu už jų širdingą darbą.

Čia pažymėsiu kurios draugės dirbo per šias dvi savaites mūsų skyriuje: L. Matuzienė, M. Norbūta, K. Senders, A. Kukuraitienė, A. Pastojalka, A. Augaitienė, J. Urbonas, J. Kaminskas, pastarasis kasdieną dirba prie sudėjimo į pundelius drabužių. S. Budrienė ne tik dirba, bet ir daug drabužių vežasi į namus išplauti, sutvarkyti.

Pirmu Kartu Chicagoje Lietuviškas Teatras Atviram Ore

Lietuvių Kultūros ir Meno Kliubas Stato Garsiają
Miko Petrausko Operetę

“ŠIENAPIŪTĖ”

Suvaidins LKM Choras ir Jo Rinktiniai Vaidylos
Vadovybė J. Kenstavičiaus

Sekmadieny, Rugsėjo-September 5

Pradžia 8-tą Valandą Vakaro

PIKNIKO PRADŽIA 2-RĄ VAL. POPIET

AGNES KENSTON
(Aldona)

FRITZ JACOBS
(Mykolas)

AL BRAZIS
(Andrius)

VALERIA BERNOT
(Griehėja)

ŠIENAPIŪTĖS VAIZDAS LIETUVOJ. Ši operetė suteiks jums progą iš naujo pergyventi tas smagias valandas, kadaise jūsų praleistas grįžusiuose Lietuvos laukuose šienapiūtės metu. Linksmūs pašnekėšiai, skambančios dainos, liaudies šokiai (Andrejevo sumokyti) ir romansai.

JUSTICE PARK

Archer ir Kean Ave., Justice, Ill.

Ižanga: 45 Centai, Taksų 5c Viso Kartu 50c Įsigykite Tikietus Dabar

Prisiminus Draugę L. Lalienę ir Jos Darbus

Dr. Lilija Lalienė-Kryžinauskaitė gimė Godlaucikių kaime, Raseinių apskr., Lietuvoje.

Atvyko į šią šalį 1903 metais, dar visai jauna būdama. Nei vieno atėjo jaunystėje staigiai pakaita nedžiugimo, nesidžiaugė ir Lilija, nes tėvy priežiūra ir jaunystės draugai vis širdį viliojo į tą kampelį, kur paliko sena motutė, puikiuos lankos ir gėlių darželiai.

Lilija susipažino su Juozu Laliu ir padarėvavus tūlą laiką 1906 m. sausio 7 d. apšvedė. Sukūrus šeimyninį gyvenimą, susilaukia dviejų sūnų ir dukters. L. Lalienė buvo labai rūpestingo būdo moteris, todėl ji visą savo atydą kreipė, kad tik tinkamai ir patogiaus išauklėjus savo vaikučius. Ji dirbo kaip daugelis motinų ir troško, kad juo daugiausia padėti vaikučiams prasiekiti moksle.

L. Lalienė suprato, kad vien tik asmeninis rūpestis neatlieka visuomeniškos pareigos, ši stėjo į pažangias organizacijas ir čia palei savo išgalės dirbo. Vaikučius leido prie AŽVD, kad jie išmokyti lietuvių kalbos ir pažintų dailes ir meną. O pati dirbo, kad juo geriau išauklėtų kalbamą Draugijėlė.

Per daugelį metų priklausė prie LDSA ir kitų organizacijų. Nuo susiorganizavimo Chicago Lietuvos Moterų Klubo ir Choro ji buvo jo narė. Nei vienas klubas nebūtinai parengimas nepaprėjo, kad Lalienė nebūtų kuom prisidėjus, ji ne tik pati dirbo, bet ir kitas ragino, kad klubo darbas turi būti atliktas juo geriausiai. Kada buvo moterų mokykla, ji lankė ją ir lavinosi bendrai su kitoms klubietėms.

Nevien moterų veikimas jau rūpėjo, ji dirbo visuose svarbesniuose parengimuose, taip "Vilnies", Kanklių Choro, Meno ir Kultūros Klubo ir kitų organizacijų. Ji savo širdingumu ir draugiškumu įsigijo daug asmeninių ir idėjinų draugų-gių.

Jos sveikata jau per geroką laiką vargino ją, bet ji nestatė poilsio pirmoje vietoje, o dirbo net ir sirgdama. Jau visai prieš atsigulėjimą mirties patalė, ji lankė choro praktikas ir kartu dalyvavo programuose. Choris-tės prisimena jos paskutinį kartą dalyvavimą programoje, tai daivainą per radiją. Kada ji visai sirgdama atvažiavo į stočių ir sako: "Noriu, kad viskas gerai pasisektų, tad ir gerai nesilauksiu, kada atvažiavau. Kiek po to, ji jau atsigulė mirties patalėn ir rugpjūčio 19 d. žiaurioji mirtis išplėšė ją iš gyvyčių tarpo.

Rugpjūčio 24 d. tapo palaidota Lietuvių Tautiškos Kąpinėse. Draugės kultūristės pasirūpino, kad ši veiki draugė būtų palaidota taip, kaip galima mylima drauge palaidoti. Klubietės nešė karštą, chloras dainavo ir prakalbas sakė. Dainavo G. Gedraitienė ir A. Steponavičienė. Žodžių, retai tokios

įspūdingos laidotuvės pasitaiko. Daug buvo gėlių ir pildytovų, tas rodė, kad jos širdingumas buvo pilnai visuomenės supratas. Gaile netekus draugės, nei dar pusamžė buvo, jei ne žiauri liga ir mirtis, dar ligai būtų veikusi su mumis. Dabar tik tiek galima palinkėti: Tebūna tau, Lilija, lengva šios šalies žemele, o visai likusiai šeimai glios užuojautos!

Kultūristėms linkiu dirbti, kad atpildžius tą trūkumą, kur teks pajusti netekus veikielos narės. Kultūristė.

APŠVIETIETĖS DIRBA

Los Angeles, Calif.—Rugpjūčio 12 d. įvyko MAK Klubu susirinkimas. Nežiūrint, kad šiuo laiku daug darbininkų dirba, tačiau gražus skaičius susirinko.

Pravesta pora svarbių taurimų: nutarta paukauti \$25 dėl Raudonojo Kryžiaus ir \$25 medikalei pagelbai. Nutarta suorganizuoti lietuvių vyrus ir moteris, kad juo daugiausia susirinkti ir eiti kartu kurį sekmadienį į Rusijos karo pagelbos skyrių, kad galėjus juo daugiausia supakuoti ir sutaisyti drabužius.

Turiu pažymėti, kad ir mes turime porą draugų, kurios daug tam dirba, tai yra draugės P. Lalienė ir A. Radienė. Jos jau daug valandų yra įdėjusios tam darbui, nes jos dirba nuo pat susiorganizavimo kalbamą komiteto. Nereikia užmiršti, kad jos turi šeimynas ir turi jas prižiūrėti atliekant visus namų ruošos darbus.

Tiesa, yra ir daugiau draugų, kurios neuina padirbti kartą į savaitę. Be to, matėme per porą kartų ir porą draugų vyrų. Bet to visos neuženka, nes ten yra surinkta daug puikių drabužių. Žiema artėja, jos negalčia surinktos būti, turime juo greičiausia pasiųsti Sovietų žmonėms, kad jie galėtų naudoti jas žiemai užėjus. Tad visi ir visos geros valios lietuviai, kada užgristie paraginimą susirinkti ir eiti bendrai į darbą, būtinai dalyvaulkite. Nepamirškite, kad jau kitų tautų žmonės gana daug toje šakoje dirbo.

Gaile, kad yra moterų, kurios nors turi laiko, bet kaip tai neįmato tikros svarbos pačiom stoti į bendrą darbą. Be to, kartais kritikuoja kitas už permažą veikimą. Reikėtų visoms viningai veikti, o ne tik žodžiais kalbėti apie veikimą. Tada atliksime ir geresnį darbą ir visos jusimės, kad pažangiųjų darbai tikrai aukštos pagarbos verti.

Mūsų vietinis Rusijai karo pagelbos komitetas jau išsiuntė nuo šių metų sausio 1 d. iki rugpjūčio 1 d. 1,000 dežių vartotų ir naujų drabužių, maisto, džiovintų vaisių, taipgi daug medikalei pagelbai reikmenų. Viso apskaičiuojama, kad pasiųsta už \$200,000 vertės. Drg. A. Smithienė pridavė \$15. Iš tos sumos \$12 dėl pūnėlių ir \$3 dienraščiu "Lais-

vel" bylos vedimui. Kalbama suma buvo surinkta laike puotos vaišių pas drangus Smithus. Kada tik jie turi kokią pramogėlę, nei kada nepamiršta darbininkų reikalų. Bėgįje kelių savaičių surinkta pas drg. Smithus \$36.25. Čia paduosiu vėliausiai aukautojų vardus: S. Smithas \$5, Daivaija \$2. Po \$1 aukavo: P. Richardienė, J. Pociūnas, S. ir T. Westai, R. Vaitkienė, V. Oks, V. Virbickas, M. Paulauskienė. Viso surinkta \$15. Tai puiki suma iš tokio mažo būrelio.

Turėtų ir kiti įsitemyti, kad ir esminiuose suėjimuose galime paimti svarbius reikalus. Jūs daugiau visi rūpinsimės karo paramos darbais, juo greičiau karą laimėsime.

Dabartinis laiku klubas ruošiasi prie didelės šventės, tai prie dviejų metų klubo gyvavimo sukakties. Parengimas įvyks rugsėjo 3 d., 3-oji valandą po pietų, 330 So. Ford blvd. Sokiams turėsim puikią Stanley West orkestrą. Klubietės prie šio parengimo rengiasi visu smarkumu, bus skanių valgių ir gėrimų.

Bus vertingų dovanų laimėjimams. Padaryta daug knygučių ir iškalno platina. Kiek teko nugarsti, tai drg. P. Richardienė jau neįmaito pardavusi, ar ji tik nesumūs rekordą šiame knygučių išpardavinėjime? Šiame parengime turėtų juo daugiausia dalyvauti, nes jis rengiamas karo paramos tikslui. Taigi nei vienas geros valios lietuvis-lietuviene turėtų pasilikti nedalyvavę. Ir prisiminkite, kad būsite juo geriausiai pavaisinti.

Klubu Korespondentė. P. S. Kiek pirmiau tilpo "Vilnyje", No. 169, aprašymas, kuriame pasakya, jog Petruilių puotoje drg. Rapėckai aukavo \$3, o turėjo būti \$2.

Antras netikslumas, tai aprašyme apie Aldonos Menikėtos šermentis nepažymėta keltos pavardės, tai draugų A. Levaniėnės 50c, A. Bernot 50c. ir J. Dauksio 25c. Tad viso sudarė \$5.75.

Gaile, kad tas įvyko. Atsiprašome aukautojų.

Daugiau Dirbkime Karo Pastangų Paramai

(Tasa nuo pusl. 3) gink, kad sąžiningai dirbtų, o ypatingai pridabok, kad neatširastų sabotažininkų, jų nesigaliek, nežiūrint, kad tektų skaudžius priemonių imtis.

Jei esi šeiminnikė, tau pyk maistą, riebalų liekanas arba metalą. Surask laiko, kad pagelbėti Raudonajam Kryžiui, moraliai ir materialiai. Dirbk Sovietų karo pagelbos darbe, renkant drabužius, muilą, medikamentus ir visus reikalingus daiktus paramai nuo karo nukentėjusiems. Ateik į tas įstaigas, kur sunėsta drabužiai, padėk sutaisyti juos. Megsk šiltes apatinius drabužius kariams. Yra begaliniai daug būdų, kuriais galima prisidėti prie karo laimėjimo darbu. Tik reikia jaust, kad tavo ir mano tame par-

San Francisco ir Oaklando Mezgėjų Grupė

(Pabaiga nuo pusl. 3) Beje, drg. F. Balčiūnas, Dėdės Samo uniformoj, pagelbėjo dirbti ir patsai prisidėjo savo vardu dėl vieno pūnelio. Taip pat aukavo \$1 at pasveikinimui blankos ir parašė laišką raudonarmiečiui, nes tuo laiku ėjo va jus rašymo laišku Sovietų žmonėms. Ir ačiu jam už tokį gražų išsireiškimą apie mūsų darbus laikraštįje "Lais-

ves". Mes velinam draugui laimimai nugalėti priešą ir nepamiršti savo pažado sugryžti pas mumis. Mes Irgi Atsakome Darbais Į Lietuvių Raudonarmiečių Pasveikinimą Mezgėjomis. Nuo lapkričio pabaigos iki birželio pabaigai mūsų mezgėjos numezgė (čia nekartosis visu, kurie jau buvo pažymėti laikraštįje pirmiau): K. Jankauskienė 50 porų kojinių. E. Slegerienė 36 poros kojinių. K. Slegerienė 10 svederių, 3 pr. kojinių. V. Sutkienė 12 pr. kojinių, 3 pr. pirštinių, 4 svederius. K. Šilkaitienė 10 šalikų. O. Aukštienė 10 pr. kojinių. O. Zalogienė 30 pr. kojinių. M. Baranauskienė 4 svederius ir 2 pr. kojinių. M. Paukštienė 5 pr. kojinių. U. Burdienė 5 pr. kojinių. K. Palšienė 5 pr. kojinių. Ben Suktus 5 pr. kojinių. M. Radienė 3 pr. kojinių. K. Karosienė 2 pr. kojinių. E. Vilkaite 2 pr. kojinių. V. Kiesl 1 pr. kojinių. Viso 176 poros kojinių, 18 svederių, 10 šalikų, 8 poros pirštinių. Nors mezginių skaičius eiga.

Taipgi nereikia pamiršti lavinimosi, nes be gilesnio supratimo biskį sunkiau mums dalykai suprasti. Mes gerai žinome, kad Hitlerio agentai visu veikia, jie moka gražiai pasisielpti po įvairiomis skraistėmis, kad juos pažinti, turi atydziai apžiūrėti. Nepaslapstis, kad juo turime lietuvų tarpe, jie niekina mūsų talkininkę Sovietų Sąjungą, kuri geriausiai muša nacius; jie šaukia "Three Cheers for Hitler," jie kuria "naują lietuvį." Po ty visų šūkių kas nors slepiasi...

Lietuve, tu gali daug prisidėti prie kitų milijonų motinų, jei tu tik rintai pagalvoti ir apvienytomis jėgomis stosi į bendrą karo paramos darbą ir jausi, kad tu esi lygiai pareigūnė visu žmonijos laimejimui. Kad ne vien tavo stausas narsi kovas išvaduos tuos milijonus žmonių iš fašistinės vergijos ir apgins tavo teises. Stok pe tisi į pečių su visais į darbą, tada sugrįžus karui iš karo lauko, galėsi pasakyti, kad ir tu prisidėjai prie jo gyvasties sutaupymo ir laimėjimo šio karo.

O. Jakobau...

kiek sumažėjo drg. K. Jankauskienė nustojus megsti —jos sveikata dar neleidžia.—bet jinau jaučiausi geriau ir gal nežiūgelį vėl pradės megsti. Mes labai laukiame. Man pačiai, dirbant apsigynimo darbą dirbtuvėje, mažai laiko lieka mezzimui. Bet mes nepavargome, visos dirbame pagal išgalį.

Stai draugės, kurios dirba pasiryžusiai: E. Slegerienė jau baigia eiti prie 100 porų kojinių. K. Slegerienė 20 svederių, 10 pr. kojinių, 2 šalikų.

M. Baranauskienė, kiek sveikatai pasitaisius, vėl smarkiai mezga. Taip pat mezga kitos, kiek aplinkybės leidžia. Vėliau pradėjo megsti K. Šilkaitienė, B. Dantsot, K. Palšienė, V. Kiesl.

Labai džiaugiamės sulaukę sugryžtant B. Zalogitės, vienos iš pirmutinių mezzėjų. Jinau mums daug pagelbė. Ir mes stengsimės sudaryti kiek galint didesnį siuntinį mezzinių lietuviams raudonarmiečiams šį sykį. Taip pat stengiamės pasiųsti ir vaistų už kiek didesnę sumą pinigų, kad raudonarmiečiai būtų sveiki ir greičiau pribagytų tą žiaurųjį priešą.

Tie mūsų mezziniai gali tekti mūsų broliams ar giminėms, karaujantiems Raudonojoj Armijoje. Ir kaip jie džiaugsis, kad ir mes prisidedam prieš nugalėti su savo darbais, kaip kad mes džiaugiamės mūsų sesių darbais, kaip jos Sovietų Sąjungoje pasiryžusiai dirba visokius darbus ne tik dirbtuvėse, ūkiuose, bet ir karo lauke kovoja sykiu su vyrais, kad tik greičiau nugalėję priešą galėtų sugryžti į savo gimtąjį kraštą.

V. Sutkienė.

Vartotojų Federacijos Reikšmė Seiminnėm

Daugiau negu savaitė atgal įvyko vartotojų konferencija YMCA salėj, 30 W. Chicago ave. Šios konferencijos tikslas buvo organizuoti vartotojus į vieną kūną, kad papildinti kovą karo laimejimui, darbuojantis, kad maistas ir kitų reikmenys būtų pigesni ir kartu palaikyti prezidento karo laimejimo programą.

Konferencija buvo įspūdinga. Pradėjome su Amerikos Himnu. Tvarkos vedėja išrinko Miss Hazel Kirk, profesorė ekonominio skyriaus Chicago Universitete.

Ji apibūdinus konferencijos svarbą, pakvietė kalbėti kongresmaną Rowan, kuris nurodė, kad vien valdžios paskirti dalykus tvarkyti žmonėms negali palaikyti kainas žemame laipsnyje be vartotojų talkos. Kalbetojas pabrėžė, kad reikia kooperavimo visų žmonių ir visų organizacijų, kad šį didelį darbą įvykinti. Pagaliau nurodė, kad visa bėda yra tame, jog yra žmonių, kurie turi daug pinigų ir jie nepaiso kiek reikia mokėti už

prekes, bile tik gauna. O kurie mažai pinigų turi, tai visai negali gauti reikalingų daiktų. Tam ir reikėjo racionalizacijos įvedimo. Bet palaikyti uždeatas kainų lubas yra nelengva, jeigu neturi talkos iš perkancios daiktus visuomenės.

Antras kalbetojas buvo nuo Kainų Administracijos. Jis kvietė visas šeiminnikes, visus unijų veikėjus organizuoti žmones ir kovoti už kainų pastovumą.

Pagaliau liko išauktas kalbėti Dr. Elmo Homan. Jis aiškino ką gali padaryti kainų kontrolės skyrius. Nurodė, kad Chicago yra 650 racionalizacijos arba kainų kontrolės raštinės. Darbininkų tuose skyriuose ne būda. Visur jie negali pridėti ir stebėti, kad pardavėjai teisingai elgtis, neimty daugiau už daiktus. Todėl, jis sakė, yra reikalas įsmoninti publika, jog prižiūrėti krautuvių savininkus, kad kainų nuostatų iškabos būtų aiškioj vietoj ir daugiau neimty už prekes, kaip ten nustatyta.

Visiem yra žinoma, kad

veikia juodoji rinka. Kas turi pinigų, tai gauna visko ir geresnius daiktus. O žmonės su mažiau pinigų dažnai negali gauti to, kas jiem y kalinga.

Priejus prie dienotvės svarbiausio punkto, įsteigimo centralinio komiteto vadovauty visam jų jimui dėl kainų mažinim ir pastovios ekonomijos į laikymo, nutarta įsteigu Chicago Vartotojų Federaciją. Į šios naujai įsteigtos organizacijos pildoma komiteta išrinkta veiklūs žmonės. Toliau nutarta, kad organizacijos, kurios prisidės prie šio kūno, kad išrinkty po vieną atstovą.

Konferencija nutarė reikalauti iš OPA, kad energičiau veikty prieš juodąją rinką. Nuo įvairių organizacijų, o daugiausia nuo unijų buvo 146 delegatai.

O. Remeikienė.

URBA Gėlininkas Gėlių Mylėtojas, Vestuvėms Bankietėms, Laidotuvėms Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone: LA Fayette 5598

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam 3316 S. Halsted Street, Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE Kreipkitės į ANTHONY B. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS JUSU PATOGUMUI: 6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas Grovehill 6112 1410 South 50th Avenue, Cicero Telefonas Cicero 2109 Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam tvirtum prielankas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS Turime Kopyčias Visose Miesto Dalse Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 ir 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET 710 W. 16th STREET TELEFONAS: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS 4248 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS 3219 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 1138 ir 1135

ANTANAS M. PHILIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4208

LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

TREČIAM KONGRESINIAM DISTRIKTE ORGANIZUOJASI POLITINIO VEIKIMO TARYBA

CIO unijos svetainėje, 6 So. Western ave., an-dienio vakare, rugpjūčio 24 įvyko antras organizacijos mitingas, sušauktas CIO paskirtą komitetą. Ingas sušauktas tikslu kalbėti CIO politinio veikimo planą ir kaip tą planą praveisti trečiam kongresiniam distrikte.

CIO paskirtas komitetas šį svarbų politinį darbą vesti pakvietė nemažai atstovų nuo organizacijų veikiančių trečiame distrikte. Dalyvavo keturi lietuviai.

Pamatinis klausimas apie kurį sukosi visi kiti klausimai, buvo tai prisiirengimas prie 1944 metų rinkimų. CIO unija yra pasiryžusi daug veikti, kad tie rinkimai nesutvirtintų reakcionierių bloką kongrese; kad per šį visą laiką pažindintus žmones kiekvieno apylinkės su svarbiaisiais tu-tiniais reikalais ir paga-su reikalu užsiregistruoti laiku ir su būtinu reiki-kvienam piliečiui.

Vienas UAW (au-tomobilų darb. unijos) loka-las po pereinčių rinkimų pradė kvotimus savo nariuose ir surado šį rimtą faktą: kad iš 300 narių tik 6 dalyvavo balsavimuose. Tas ir išjudino CIO uniją pradėti politinį veikimą gana anksti, kad pravedus tinkamą apšvietos kampaniją iki bū-sančių prezidentinių rinkimų. Dabar ypatingai, daug-geltai iš karo darbininkų teko persikelti arčiau prie savo darbaviečių, ir žinoma, teks naujai užsiregistruoti balsavimams.

Frank McCarthy, CIO atstovas raportavo iš tulo susirinkimo, kuriame CIO atstovai turėjo pasikalbėjimą su Jungtinių Valstijų Iždo Dep't atstovais rimtai pastebėjęs, jog reikišią dar daugiau aptaktuoti piliečius jei norime laimėti šį karą ir jis pažymėjęs, kad jau kalbama apie pravedimą naujo "sales tax," kurį ir pats Iždo Dep't atstovas pripažįsta vienpusišku, tai yra didesnę našta karo išlaidų dedančių ant darbininkų. CIO atstovai pasiūlė savo taksų planą. Apie tą planą parašysiu atskirai, nes jis labai svarbus ir visiems reikia su juom susipažinti.

Šiame susirinkime buvo apkalbėta keliolika bilių apie kuriuos daugiau turėtų žinoti visuomenė ir žino-ma, tai bus šios Politinio Veikimo Tarybos darbas su-pažindinti trečio kongresi-nio distrikto gyventojus su jais. Rugsėjo 14 d. vėl susirinks kongresas. Galima tik-tėtis, kad ir vėl bus pateikta visokių bilių. Taksų klausime dar gali bandyti aptak-suoti unijų narius imant tak-sus nuo duoklių. Tas ap-sunkintų unijų veikimą. Vis tai būtų iš darbininkų kiše-nių. Prieš tokį sumanymą griežtai stoją CIO unija.

Moterų klausimas šiame mitinge rimtai apkalbėtas. Moterys, kaip žinome, gali būti nuveriantį jėga bū-siančiuose balsavimuose.

Viena iš dalyvaujančių pas-tebėjo sekamą: jei iš 300 unijos narių, kurie daug daugiau dalyvauja susirin-kimuose ir daug daugiau kalba apie politiką, balsavo tik 6, tai ką galima tikėtis iš moterų, ypač iš šeimini-kių nepriklausančių prie jo-kių organizacijų, kur tokie klausimai yra svarstomi?

Tokios moterys lengvai pa-siduos kenksmingai propa-gandai ir degantis reikalas yra kuo greičiausiai pradėti politinį veikimą taip, kad pa-sekius kiekvieną virtuvę tre-čiam kongresiniam distrikte su tinkama literatūra, su tinkama apšvieta. Visi su-sirinkimai esanti tai užgyrė.

Kolkas dar nesuorganizuota taryba nei pildomas komitetas neišrinktas. CIO veikėji paaiškino, kad prie galutinio susiorganizavimo bus eita tik tada, kada bus įtraukta daug daugiau orga-nizacijų, kaip tai: tautinių grupių, bažnyčių atstovų, ki-ty unijinių grupių ir tt. Ta-da bus išrinkta pildomas ko-mitetas ir suorganizuota ta-ryba. Bet tai nereikiška, kad bus laukta to, kad pradėjęs šią svarbią kampaniją. Kad ir šiame susirinkime nutarta dirbanti naktim galėtų balsuoti. Nutarta veikti, kad sutrau-kus kuo daugiausiai žmonių ir vice-prezidentu Wallace prakalbas, kurios įvykis rug-sėjo 11 d. Nutarta pradėti kampaniją už piliečių regis-travimas. Chicagoje dabar yra 650,000 piliečių neužre-gistruotųjų. Nutarta pra-vesti atvirųjų kampaniją, reikiška, kad visi piliečiai-balsuotojai per atvirutes ra-gintų savo atstovus balsuoti už naudingus bilius ir prieš nenaudingus.

Saltesniam orui atėjus, bus rengiama masiniai mi-tingai, kur bus išdėstoma šios Politinio Veikimo Tarybos tikslai ir traukiama kuo daugiausia organizacijų į tą tarybą.

A. J.

Trečia J. V. Karo Pakola

J. V. Iždo departamentas paskelbė trečią paskolą, specialų bonų pardavimą. Ten pažymi kiek kuri valstija privalo parduoti bonų. Ili-nois valstijoje numatyta šiai paskolai sukelti \$921,000,000. Per visą šalį pasimota su-kelti \$15,000,000,000 karo bonais.

Mrs. Mable O'Donnell, 27 metų, kuri dirba karo imo-nė, randasi ligoninėje su žaizda nuo šūvių, kuriuos įvarė kita moteris.

Mrs. N. Steinberg, 49 me-tų, 301 So. Halsted st., sak-o, ji norėjo išvaryti nuo kam-bario iš savo namų Mrs. M. O'Donnell už tai, kad pra-dėjo įsėdinti su tuo pačiu vyru, su kuriuo ji išėdavus. Pirmą paleidus du šūvius į lubas, o paskui trečią anai material.

Seržantas Joseph Griffies, iš Milledgeville, Ga., stebi per žiūronus į priešų pusę ar nesimato jų orlaivius ar tankų. Tai buvo Stielhoje pirma tą salą visiškai apvalė nuo fašistinio brado.

Roselandiečių Piknikas Gražiai Išėjo

Devynios Roselando lietu-vių progresyvių organizaci-jos turėjo bendrai pikniką sekmadienį, rugpjūčio 29, Dan Smitho parke, netoli Tautiškių Kapinių.

Žmonių roselandiečiai tu-rėjo apščiail. Daugelis mai-šėsi tarp šio ir Šaltimiero pikniko, ta'p sakant, abejuo-se dalyvavo.

Čia buvo tas naujo, kad radijus sujungtas su garsia-kalbiu perdavė susirinku-siems žinias. Karo žiniomis ypač daugelis žingeidavo.

Roselandiečiai veikiausia turės pelno iš savo pikniko. Dalyvavusieji gražiai lai-ką praleido. Kas norėjo pa-sišoko.

R-tis.

W. Arlauskas Rašo Tėvams

Walter Arlauskas rašo tė-vams iš Texas valstijos. Sa-ko, jam sekasi Dėdės Samo tarnyboje. Walteris darbuo-jasi prie inžinierių sky-riaus.

Walterio tėvas P. Arlaus-kas yra Zagariečių Klubo pirmininkas.

Reikalauja Valdžios Karo Įmonę Paimti

John L. Lewisas per mai-nierių unijos 50-tą distrikta nori išvesti į streiką Allis-Chalmer Co. darbininkus Springfield, Ill. Su ta kom-panija United Farm Equip-ment and Metal Workers Unija (CIO) turi kontraktą. Tačiau per šios unijos galvą Lewiso pakalikai pravedė balsavimus, kad toj dirbtu-vių streikuotų. O kaip žinia, visos CIO ir ADF unijos yra pasizadėję laike karo ne-streikuoti.

Pereitos savaitės pabaigoj kalbamos unijos prezidentas Grant Oakes kreipėsi per War Labor Board į presi-dentą, kad jis paimtų kalba-mos kompanijos įmonę Springfielde į valdžios ran-kas ir neleistų jų streiko.

Kuo šiai reikalavimas haigsis nežinia, tačiau iš Le-wiso pusės ne tik negražas, bet provokacinis žingsnis iš-šaukti streiką svarbioj kari-nėj imonė, tai yra trukdy-mas karo laimėjimo.

PERMAINOS TEISIN-GUMO DEPARTEMENTE

WASHINGTON.—Generalis prokuroras Biddle pranešė apie pasikeitimus, įvykusius jo va-dovaujiamam departamente. An-trusienio skyriaus vedėju bus Berge, o kriminaliam skyriui vadovaus Clark.

Atvyko 104,842 Imigrantai

WASHINGTON, D. C., 29-ta Rugs.—Imigracijos komisio-nierius Earl Harrison paskelbė, kad per metus laiko, pasilai-giant su 30 birželio, Amerikon atvyko 104,842 ateiviain.

Tai mažiausias ateivių skai-čius, kiek buvo per pastaru-sius 80 metų.

WELLINGTON. — Ligi 31 d. kovo Naujosios Zelandijos mu-ostoliai buvo sekami: 2,118 už-muštų, 1,046 mirusių nuo žaiz-dų, 7,748 patekusių nelaisvėn, 9,133 sužeisti, 529 dingę be ži-nios.

ROCKFORDO BIZNIERIAI

McALLISTER — JULIAN

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

304 N. 5th St. Tel. M. 3545

Aplankykit

D'e LUXE TAVERN

Kur Tvarka, Svarumas ir Gėrimų Rūšies Gerumas Jum Patiks

2936—11th St., Rockford, Ill.

CHARLES J. TURULL, Sav.

PLEASURE INN

GERA UZEIGA SMAGIAI LAIKĄ PRALEISTI Skanūs Gėrimai ir Geras Maistas

1013 SOUTH MAIN, ROCKFORD, ILL.

PETRAS J. KUTRA, Savininkas

COAL

Fill Your Bin Now—
Get It in Ahead of
The Rush!

Main 311

Skandia
COAL AND LUMBER
ROCKFORD, ILLINOIS

Robert Keliauja Pas petaing

LONDONAS, 29 Rugs.—Pa-ryžiaus radijas praneša, kad bu-vus Martinkos valdytojas ad-miralas Georges Robert keliauja Fran-cijain.—pas Petaing.

DIDELIS METINIS "VILNIS" PIKNIKAS

Rengia L.L.D. 29-ta Kuopa

SEKMADIENI RUGSĖJO (SEPT.) 5 S. M. and S. F. Park

Už Camp Grant ROCKFORD, ILL.

Įžanga 15c, taksų 2c, viso 17c; išanksto 10c, 1c taksų, viso 11c Pradžia 10 val. ryto

BUS GRAŽUS PROGRAMAS

Dainuos didžiulis Aido Choras iš Roselando. Kalbės L. Pruseika, "Vilnis" redaktorius. Bus ir daugiau pamarginimų ir žaistų. Moteris ir vyras grieš ant piano accordion.

Rockfordo gaspadinės priims viešniais ir svečius su skaniais val-giais ir prismokais; ypatingai kuomet laukia daug viešnių-sve-ių iš Chicagos ir apieilinkės. Gėrimų irgi nestigs. Vienu žo-džiu: visi, seni ir jauni, būsite patenkinti. Dabar tik rengkitės į "Vilnis" pikniką.

KELRODIS: I. S. M. and S. F. Parką iš Chicagos važiuokite No. 20 keliu iki No. 2 kelio ir po kairei 2-ru apie 3 mylias į pietus iki Camp Grant tilto. Pervaziavę tiltą pirmas smalinis kelias po dešinės ir laikykites to kelio sekdami iškabas iki I. S. M. and S. F. Parko—pikniko vietos.

"VILNIS" PICNIC

GIVEN BY L. L. D. BRANCH 29

Sunday, September 5th, 1943 — 10 A.M.

S. M. & S. F. PARK, Beyond Camp Grant, ROCKFORD, ILL.

Admission in Advance 10c, Tax 1c, Total 11c At Door 15c, Tax 2c, Total 17c

GOOD MUSICAL PROGRAM GIVEN BY ROSELAND AIDO CHORUS FROM CHICAGO LEON PRUSEIKA, EDITOR OF "VILNIS" WILL GIVE A TALK

Dancing to Piano Accordion Music by A Man and Women Everyone invited to attend!

LEONAS PRUSEIKA

PIRMĄ SYKĮ OPERETĖ ATVIRAME ORE

GRAŽIOS DAINOS, ŠOKIAI, MUZIKA; VAIDINUS PARINKTI ARTISTAI IR DAINININKAI

Sekmadienį Chicago's ir apylinkių lietuviai turės pramogą kokios iki šiol neturėjo.

Bus sušauta operetė "Šienapiūtė" piknike—atvirame ore. "Šienapiūtė" yra Meko Petrausko operetė. Ją darydė chigaietiškas kompozitorius J. Sarpalius.

Al Brazis, kuris yra American Opera dainininkas, jau vaidinęs "Rigoletto" ir "Carmen" opere, turės svarbiausią vyrišką rolę šioj operetėje, o Agnė Kenstavičienė, plačiai žinoma ir mylima dainininkė turės svarbiausią moterišką rolę.

Galite įsivaizduoti kaip smagu bus klausytis jų dainų. Vaidinime dalyvauja ir daugiau žymių mūsų artistų.

Is Lietuvos atvažiuo turėsite geriausią progą prisiminti "Šienapiūtę", tą malonių metų periodą Lietuvoje. Prie veikalų gros graži orkestra.

Andrejevo šokių grupė taipgi pajavirins, pagrazins programą savo šokiais. Retai kada taikosi tokis rinkinys gerų artistų ir tokis įvairus programas, kaip

Italai Išpirko Karo Bondų už Milioną Dol.

Chicago's italai turėjo didelį mitingą Grant Parke sekmadienį. Teisėjo George Quillico vadovybėje, Chicago's italai subruzdavo veikti karo laimėjimui. Mussolinio nuvertimas dar paakstinio italus.

Siamė parade-mitinge dalyvavo du judžiai aktorai—Leo Carrillo ir Victor Mature. Abu jie yra italų kilmės Amerikoj gimę. Carrillo ypač dirbo pardavimui karo bondus. Jis pasirašinėjo ant kvitų pirkusiems bondus.

Mitingas praėjo labai sekmingai. Išpirkta bondų už vieną milijoną dolerių. Italai davė gan įspūdingą programą.

Kalbėjo keletas žymių italų, taipgi senatorius Lucas ir gub. Green. Pirmininkavo teisėjas Quillico. Italai pradėjo trečią valstybės paskolą gan sekmingai.

18-tos Apieklinės Margumynai

Praeitą šeštadienį, Cesnaks pasiėmęs gerą pluoštą posterių "Šienapiūtė", patarė link 18-tos apieklinės. Tą operetę perstatys Lietuvių Kultūros ir Meno Klubas, rugsėjo 5 d. piknike, Justice Parke.

Pirmutinį posterį padėjau pas Valaitį lange, ant Canalport ave. Paskui pas Kraujelį, pas Černiauską ir Kluvus ant Halsted str. Kiek Cesnaks išskobino ir pats negali jums pasakyti.

Visi 18-tos apieklinės bizineriai labai žingėdauja kaip bus "Teatras atvirame ore," "po Dievo Stogu?" Ar bus dėl žmonių krėsiai? Cesnaks į tai negalėjo atsakyti, tik sakė, kad jis yra nusprendęs pats įlipi į medį, kad viską gerai matytų.

O kas dėl kedžių, man rodo, "po Dievo stogu" geriausia tiktų Dievo ir kedės. Bevaikščioms su posteriais pastitkau seną pažystamą L. Bajortną, 2016 So. Des Plaines st. Jis yra "Vilnietis" skaitytojas ir geras rėmėjas, užsimokėjo pernešratą ir gerai Cesnakai užfundijo, kad nunesčiau pinigų su "Vilnietis" raštine.

Bajorūnas pasiašė k i n o , kad turis vakacijas jus trys mėnesiai, nes daug turis darbo namie, mat jis turi tris namus (auzas) tai daug turėjęs darbo kol jas sutvarkė, o dabar jau rengias eiti dirbti į šapą.

Česnaks.

Pirmas Negras Priimtas Advokatų Susivienijimam

American Bar Association eję posėdžia Drake viešbutyje užsibaigė. Ši metinė advokatų ir teisėjų konferencija pasižymėjo pažanga. Vienu, nutarė išmesti iš organizacijos nutarimų rasinį diskriminavimą; antra, padaugino nuo dviejų iki keturių balsų pasipriešinimui naujų narių priėmimą; ir trečia, priėmė į susivienijimą, bėgyje daug metų, pirmą negrą į savo organizaciją, tai New York miesto teisininką James S. Watsoną.

Pataria Moterims Susirasti Darbus

Pereitos savaitės pabaigoj buvo iškeltas klausimas, jog moterys turi susirasti darbus įmonėse. Jeigu to jos savanoriai nedarysiančios, tai prievarta teksią jas traukti į karines įmones. Kas taip kalba? Taip šnekėjo Verslininkų ir Fabrikantų Susivienijimo moterys skryžiaus pareigūnas.

Jų obalsis girtinas. Šiamė laikė turi visi sveiki žmonės išsijungti darbai dėl karo laimėjimo.

Tačiau būtų gerai, kad ir tos ponulės pasileškotų darbus naudingose pramonėse. Jų mestas šūkis kaip tik tinka "Take a job—or else." Elėna.

Kultūros ir Meno Klubui Radijo Programos Iš Stot. WGES, Antradienį Vakara, nuo 7:15 iki 8

Kadangi stotis reikalauja prisistat vertimus iš anksto, tai visoki skelbimai turi būt priduoti anauserui nei vėliau sekmadienio; geriau būtų dar anksčiau

IR VĖL "BIG HIT"!

Pereito antradienio mūsų programa buvo pažiūra visų mūsų programų—vienis iš eilės pačių geriausių (jei ne geriausia). Šį vakarą, antradienį, vėl suskambės Chicago's lietuvių priimtavai Juozo Kenstavičiaus vadovaujamo Kanklių Choro dainomis. Prie choro bus solų, duetų ir sekstetų. Daugiausiai bus dainų iš operetės "Šienapiūtės," kuri bus kanklių suvaidinta ateinantį sekmadienį, Justice Parke, Kultūros ir Meno Klubui ir LKM Choro bendram piknike.

Vėliausios žinios visuomet yra žymia dalim mūsų programų. Taigi bus patiekta jos ir šį vakarą. J. P. S.

Siomis dienomis duokles Klubui užsimokėjo: J. Poškus, W. Rimdzius ir J. Markūnas. Pailgintų programų paramai M. Wwain, iš Johnson City, Ill., \$1.00 paaukėjo. Sekr.

KAS PER VIENI TIE ROSELANDO LIETUVIAI "DEMOKRATAI"?

Atsakymas Laisvamam Lyderiam ir 9 Wardo Lietuvių Demokratai Klubiui

Liepos 29 d. šių metų "Naujienose" tilpo žinutė iš Roselando, kur giria 9 wardo Lietuvių Demokratai Klubas, kad turi gerą vardą ir gerai demokratiškai nusiteikusias draugijas, o šmeizta United Lithuanian American Club, hūk ši organizacija esanti komunistų, Rusijos pasekėjų ir tt.

Neprašali bus pažūrėti šių abiejų klubų veikimą. Pabėgėlių Dombro ir Norbutas iš ULAPC, suorganizavo savo klubui ir pavadino Demokratai 9 wardo Klubas. Vardas geras—gerai skamba, bet darbuote vadinamasis. Praeitūose rinkimuose demokratai patarė antram terminui teisėjų J. Zurį. Visi demokratai klubui ir šiap draugijos dėjo daug pastangų išrinkimui teisėjo J. Zurio.

Roselando United Lithuanian American Political Club 9 wardo, surengė prieš rinkimus prakalbą. Kalbėjo J. Zuris, Kumskis, Juozaitis, Govier ir kiti. Pakleista daug agitacijos už demokratų kandidatus, skaitlinga publika užkandė. Dabar pažiūrėkime ką pabėgėjų klubas, kuris vadinasi demokratais dar rinkimui laikui?

Kaip mūs klubas, taip ir jų irgi rengė politines prakalbas. Agitavo visokiais būdais, Dombro ir Norbutas net po stabas kalbėjo publika, dirbo praktiškai, kad tik daugiau žmonių susirinktų. Vadinasi rengė demokratų kandidatus pagelbėti rinkimui laimėti. Kaip atrodo, tokiem "augštem" demokratam turėjo kalbėti pats majoras Kelly, ar teisėjas Zuris, Kumskis, Woidat ar kas kitas iš demokratų veikėjų. Ir be laimės šie vienais iš šių veikėjų būtų sutikę kalbėti pp. Dombro ir Norbuto sukvietai publiškai. Tačiau Dombro ir Norbutas demokratų kluboj nekvietė. Je susiuosė su republikonais ir pasikvietė republikonų Olį ir republikoną Grišį. Senis Dombro perstarto padėti, kad jie turi gerą skalbėjoms kurie su demokratais lenktytuoją. Kvietė republikonų Olį, kuris irgi kandidatavo į teisėjus nuo republikonų. Ols pilia kalb demokratams, o pabėgėliai Dombro ir Norbutas plėgia ir laizos. Žino-

ma, Ols nepasigaitėjo politinių botagy visiems demokratams, bet daugiausia jų gavo teisėjas Zuris. Tai šitoks tas 9 wardo Demokratai Klubas. Jie vadinamiečiai kvietė publiką ant demokratų prakalbų, o pastatė republikonų kalbėjoms. Jūsų vadai Dombro ir Norbutas yra dviejė. Kur mes atsidurtume, jei visi mūsų politiniai klubai taip pradėtų veldmainiaviti? Pabėgimas šio elemento iš ULAPC tik įrodo, kaip tvirtai šis klubas yra susitatus už demokratų partijos liniją. Dėlo tokie Dombro-Norbutai jautės esą po svetimu stogu ir išsinešidino.

Sie žmogiukai vardu demokrat-darbai republikonai. Žodžiu už demokratųj pergalę šiamė kare, darbas už fasizno laimėjimus. O ką jau kalbėti apie Sovietų Sąjungą, mūsų šalies geriausią talkininką? Tą kraštą jie paskudija, jos žmones, jų išsiklinimus jie teršia visuomenę ir visur. Prez. Rooseveltas vienoj savo kalboj yra pasakęs, kas kenkia Anglijai ir Rusijai, tas kenkia ir mums. Toliau, A. B. Petroniui priėma laisvamanybę, tai tam pačiam Petroniui, kurį Dombro bandė pasigauti į savo bučių. Tulas laikas atgal pats Dombro kalbėjo Petronį reikale laisvamanybei kuopos, girė čia Roselande dar randasi daug keturkojų, mano noras iškasavot juos visur. Morai, kas nelaisvamani, tas dėl Dombro tik kelurkojis, o pas Petronį tokios nusistatymo nėra prieš kitokios nuomonės žmones. Prieš Dombro išsiklinimus aš nieko neturiu, aš tik kovuoju prieš vaidmainius. Dombro pats yra praktikuojančis laisvamani, renka autas Moccus raštams ar kam kitam ir šio darbo vadas (gal tik prie pinigų). Ar Dombro laisvamanybės vaisius prigijo Roselande? Ne. Visa kuopa susitraukė į Dombro kitėną. O pats Dombro ir Norbutas pirmutinai patraukė prie katalikų su bolševistinių laulu kaip nekalti avinėliai. Dabar man rodo reikia prisiminti ir apie Roselando sroves. Visiems žinoma, jog pas mus vandasi dvi volkiančios srovės, katalikų ir progresyvių. Katalikai turi bažnyčią, svetinė ir sukilbamą kleboną, nemažai jaunimo prie sporto ir meno. Progresyviai, kurių yra astuonios organizacijos turi du chorų, rengia koncertus, operetes,

balius, jaunimas dalyvauja sporte, turi nuosavą sveiatinę, padidinta, puikiai įrengta ir išpuošta. Knugynį pasiskaitytį, puikų klubinį įrenginį dėl svečių ir narių diskusijoms ir psikalbėjimams.

O ką turi svetliu pasakyti Dombro ir Norbutu vadavaujami psekėjai? O tai šitų; nieko nesutvėrėm, bet pasirengę visus palaidot. Netvėrėm ULAPC, bet bandėm sugriauti, kada nepavyko, tai nubėgom į "Naujienas" ir išpludom tuos, kurie daugiausia už demokratus klubū veikia. Pamatę, kad laikrašty pludimas mažai pelnis Norbutas ir Dombro savo klubo vardū, bet viso klubo žinios, atnešė skundą į Cook County Demokratai Lygį prieš ULAPC ir mus klubū kaltino būk mes neprisiakom demokratikis tiesų, o ant galo abu nuburbuliuavo, būk mus klubas esąs "Šalino bernų, Rusijos pasekėjų" ir tt. Pirmiausia teisėjas J. Zuris paima balsą, išarmatina Norbutą ir Dombro ir sako: Čia nėra skundas, tik kolonionis, ir negali būt įrašyta į protokolą. Žinoma, Lygos susirinkimas Zurio patarimų užgėrė, o mūsų ardymo čempionai iškūtinio iš susirinkimo kaip mus kande.

Beje, vienas iš Lygos narių klausia: "Ko šie du žmogiukai išėjo? Mes demokratai su Roosevelt administracija ir su Roosevelt talkininku, už laimėjimą karo ir taikos, o jie keičia Sovietų Sąjungą ir žinos žmones, kurie įvertina Rusijos žygius šiamė kare."

Mano patarimas Roselando katalikams: šluoklit laukan dvidežius ir veidmainius iš savo organizacijų! Jis pats matot, kad toks Norbutas ir Dombro yra felfelbeliai be armijos. Visur būvę ir iš visur išbėgę. Nesuduokite, kad jus už nosės vėdiokite, be jūsų žinios klubo vardą naudotų ir jūsų vardą žemintų visuomenės akyse. Dombro ir Norbutas skudami ULAPC Cook County Demokratai Lygį, pastatė jįst klubū žemam laipsny. Jie gavo tokią "prieglaudą" Lygoj, kad dabar bijo pasirodyt ir ant susirinkimo.

A. B. P.

Svečiavosi Jureivis Kazakaitis

Siomis dienomis Chicagoj ir Ciero pas savo sesutes svečiavosi jureivis Stasys Kazakaitis. Jis aplankė ir kitus savo pažystamus. Pereitą nedėdienį vėl išvyko į Great Lakes stotį.

Anna-James Tavern 3212 S. Halsted Street

Skingavur Alus Geri Cigarai Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIUS ir ANNA BAGDONAS, Sav.

CHICAGO RESTAURANT 3102 S. Halsted St.

Specialiai pagaminta skanūs valgius. Sekmadieniais rietūs. Bar-B-Q šonkauliai ir įvairūs užkandžiai.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LA Fayette 3210 Res. Tel. LA Fayette 0294

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4442 S. Western Avenue KASDIEN Sekmadieniais pagal sutartį

Dr. V. A. Simkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO 744 W. 35th Street

Dr. Strikol'is 4645 S. Ashland Avenue GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Dr. T. Dundulis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Dr. Bertash 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)

Dr. A. K. Butko LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

Dr. C. Z. Vezel'is DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 4th Street)

Dr. Marjan S. Swiont GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave.

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Dr. KARL NURKAT (NURKAITIS) Pritaiko atstokmūn skintus už prie linam kainą ir ant lengvą imokytų mū.

EXTRA! EXTRA! Pirmynintis Vardas ir Adresas MONARCH LIQUOR

EXTRA! EXTRA! Pirmynintis Vardas ir Adresas MONARCH LIQUOR 3529 S. Halsted Street Phone Yards 6054

HELP WANTED—MEN
HELP WANTED—WOMEN

HELP WANTED—WOMEN
HELP WANTED—MEN

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—WOMEN
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—MEN
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—MEN
Reikia Darbininkų

Karo Pastangoms Maistas Yra Taippat Reikalingas, Kaip ir Kulkos
STOKITE Į KOVĄ—PRADĖKITE DIRBT MAISTO INDUSTRIJOJ SAVO APIELINKĖJE.
NUOLATINIS DARBAS — POKARINĖ ATEITIS
Mes Turime Progų Vyrams ir Moterims Mūsų Dirbtuvėje ir Ofise
Kreipkitės pas:
OPPENHEIMER CASING CO.
1020 W. 36th Street
(Dėl Dirbtuvės arba Ofiso Vietų)
Arba
901 W. 38th Street
(Tik dėl Dirbtuvės Vietų) (30c4)

Suimta Drafto Boardo Viršininkai

Federalė valdžia suėmė Arthur Chill, drafto boardo 29 sekretorių ir to boardo narį Felix Stella, taipgi keturis užsiregistravusius tame boardo, už klastas tikslu, kad išsiskytų iš kariuomenės.
Boardo viršininkai kaltinami grafte ir gelbėjime užsiregistravusiems klastuotų savo registracijas, kad išvengtų ėjimo armijon.
Keturi užsiregistravę padėti į 2-B, kurie kitaip būtų patekę į 1-A.

Pov. Sakalauska Patiko Nelaimė Darbe

P. Sakalauskas, dirbdamas Windsor Co., įmonėj, ant State ir 25th gatvių, patiko nelaimę. Jam mašina nukirto pusę kairės rankos piršto. Nelaimė įvyko rugpjūčio 23.

Sakalauskas dabar lanko kompanijos daktarą ir gydo žaizdą.

Kada pasveiks ir galės dirbti nežinia. Tokio žaizda užgydyti ima laikia.
Reikiame jam simpatijos ir veltjam greito pasveikimo.

Uteniskių Klubo Pirmas Piknikas

Naujai susiorganizavęs Utenos Klubas turėjo savo pirmą pikniką sekmdienį, priešais Tautiškas Kapines. Žmonijų buvo gražus būrelis.
Iki šiol uteniškiai neturėjo savo organizacijos, dar ir jie, kaip joniškietiai, žagariečiai ir kiti, turės savo klubą.

Uteniskių klubo pirminku yra B. Putninas.

Vice-pirminku J. Liulevičius (laidotuvių direktorius).

Finansų raštininkas J. Sermukšnis, protokolų raštininkė S. Bareišytė, išdinininkas J. Pukelis.

Organizatorius T. Grina. Geriausio klubui pasisekimo. **Kaimynas.**

ROOMS FOR RENT

4 kambarių butas su visais parankumais ir šiluma. Gera transportacija į visas miesto dalis. Dėl platesnės informacijų šaukite vakarais Tel. Midway 4281.

6082 Stony Island Ave. 1-mos lubos

Vietiniai Pranešimai

ROSELAND
L.D.S. 139-los kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, rugpjūčio (Septembė) 1 d., 8 val. vakaro, Roselando Lietuvių Svetainėje, 19418 S. Michigan Ave. Susirinkimas labai svarbus, nes turime daug svarbių reikalių aptarusi. Taipgi bus užsienio žmonių mokesčiai. (30c1)
Sekr. K. Dagis.

TOOL & DIE DARBININKŲ

PIRMELINIS PRIORITY DARBAS
Taip pat
PUNCH PRESS OPERATORIŲ
DEL ASSEMBLY
Polishers ir Buffers VYRŲ
— IR —
MOTERŲ
Taip pat Fiziniai Tinkamų Adiktų Lengva Darba
Patyrimų ir Nepatyrusių Dienų arba Naktų Darbas
BADGER TOOL & MANUFACTURING COMPANY
1501 W. Polk St. CANAL 5510

Punch Press Operatorių

Vakarinės Miesto Dalies Idirbėjai Karinių ir Civilių Metalinių Produktų

GEROS ALGOS UŽ NUOLATINĮ DARBĄ
KURIS NĖRA SUNKUS, NEI PAINUS

AMERICAN AUTOMATIC DEVICES CO.

532 S. Throop St.

VYRŲ IR MOTERŲ

ZIŪRĖKITE ATEITIN IR BOKITE TIKRŲ

Pastovus Darbas Tekstilės Industrijoj.

Nepaprasta PROGA darbininkams, kurie teiko pastovus darbo, čia ji ras, — didesnę ligumetę įmonę, kuri gamina pakankamai reikmenų. DIDELIS NUOSIMŲ MŪSŲ GAMYBOS YRA TIKTAI KARINĖ PRODUKCIJA PATRAUKLIOS MOKESTYS
PLŪS
mėnesiniai Cost-of-living bonusai ir dabavimas pelno dalis pagal planą, kuris prasidėjo 1933 m.
TAIPGI
Kompanija užmoka apdraudą neavankatos pašalpa, social security, apmokamos atostogos, medicale priežiūra. Darbininkai turi savo Credit Union; taipgi dalyvuoja ligoninės apsaugos reikale.
APSAUGA BLOGAIS LAIKAIS
Kompanija turi pulkų rekordą darbininkų apsaugos 1920 ir 1931 metais.
Geroms Darbo Sąlygoms
Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.
Jei jūs dabar dirbate pilna laika kariniame darbe ir ten esate reikalingas, neatšaukite.

Geroms Darbo Sąlygoms

Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.

Jei jūs dabar dirbate pilna laika kariniame darbe ir ten esate reikalingas, neatšaukite.

Geroms Darbo Sąlygoms

Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.

Jei jūs dabar dirbate pilna laika kariniame darbe ir ten esate reikalingas, neatšaukite.

Geroms Darbo Sąlygoms

Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.

Jei jūs dabar dirbate pilna laika kariniame darbe ir ten esate reikalingas, neatšaukite.

Geroms Darbo Sąlygoms

Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.

Jei jūs dabar dirbate pilna laika kariniame darbe ir ten esate reikalingas, neatšaukite.

Geroms Darbo Sąlygoms

Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.

Jei jūs dabar dirbate pilna laika kariniame darbe ir ten esate reikalingas, neatšaukite.

Geroms Darbo Sąlygoms

Moderniški įrenginiai, maloni samdytojų draugystė ir visos kitos sąlygos yra pilnai patenkintinos.

MERGINŲ IR MOTERŲ

REIKIA LENGVAM MAŠINŲ IR ASSEMBLY DARBUI

Patyrimas Nereikalingas

100% KARINĖ DIRBTUVE DIENŲ DARBAS GEROS SĄLYGOS

Kreipkitės pas:

Merkle-Korff Gear Co.
213 NORTH MORGAN

DEMESIUI

MOTERŲ IR MERGINŲ
DUTCH MILL CANDIES CO.

TURI DAR KELETA VIETŲ
Savo Žinomoj Candy Kitchen

Ne Būtinai Turite Būt Patyrusias GERAI MOKAME

KREIPKITES Į DARBO BIURĄ
2222 Diversey Parkway

Reikia Merginos

OFISO DARBUI
Patyrimas Nereikalingas
COLUMBIA LAUNDRY
5215 S. Wabash Avenue

Merginų ir Moterų

Lengvam, švariam
Fabriko Darbui
Aukšta Mokestis
40 Valandų Savaitė

Smagus Darbas
Gera Transportacija
Arti Elston ir Diversey

Tuoju kreipkitės pas:

S. K. SMITH CO.
2857 N. Western Ave.

MOTERŲ

Cutterpress Operatorių

Patyrimas Nereikalingas
68c į Valandą
48 Valandas Savaitėje

NUOLATINIS DARBAS
Geroms darbininkėms greitai avansas ir mokesčiai pakėlimas.

GEROS DARBO SĄLYGOS DAUG VIRSLAIKIO
Virš 40 Valandų Mokame
Laika ir Pasp.

Kreipkitės pas:
THOMAS MOULDING FLOOR MFG. CO.
4528 W. 51st St.
Matykite MR. MITSH

MERGINŲ

PAKAVIMŲ KEIKU
Pasikirkite Pačios Sav Valandas
8 RYTO IKI 4 POPIET
4 POPIET IKI VIDURNAKČIO
NUO VIDURNAKČIO IKI 8 R.
Liuosi Seštadieniai ir Sekmdieniai

Laikas ir Pusė už Viršlaikį. Patyrimas ne būtinas. Kreipkitės tuojau:

WHITE WAY BAKERIES
6147 N. Western

75 MOTERŲ MERGINŲ

VISI ŠIPTAI
Reikia į Apsigynimo Dirbtuvę

Lengvas Sudėstymo Darbas

Sudėstytojų Specialisčių Pakuotojų Išsiuntėjų.

Mes Išmokysime — Gera Alga

QUALITY
Hardware and Machine Corporation
2921 S. La Salle St.

For results—advertise in the "VILNIS".

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ

Patyrimas Nėbūtinas
Gera Mokestis
Nuolatinis Darbas

Ideališkos Darbo Sąlygos.
Paranki Transportacija
Svarbus Karinis Darbas

Matykite Mr. Smith
Kambarys 420-A

166 W. Van Buren
Postal Telegraph

REIKIA MOTERŲ

DIENŲ PAKAITOS
nuo 8:15 ryto iki 5:00 popiet

NAKTŲ PAKAITOS
nuo 5:30 popiet iki vidurnakčio.

Patyrimas Nėbūtinas
LENGVAS BINDERY — IR — MAILING DARBAS

Patrauklios šmolt darbo ratos
Matykite MISS FIELDS.

THE REUBEN H. DONNELLEY CORP.
350 EAST 22nd STREET

Butina Įmonė

TUOJAU
REIKALAUJA

MOTERŲ IR MERGINŲ

NUO 18 IKI 50 METŲ
PATYRIMAS NEREIKALINGAS

LENGVAS, SVARUS DARBAS DIRBTUVEJE

AUKŠČIAUSIA MOKESTIS GERIAUSIOS SĄLYGOS
Progą Uždirbti Pinigų GREITAI GALIMA PAKILTI

MUSŲ DIRBTUVEJE DAUG LIETUVIŲ DIRBA PER DAUGELIŲ METŲ

Kreipkitės pas
Rapid Mounting & Finishing Co.
310 POLK STREET

Assembly Darbas MOTERŲ — MERGINŲ

Reikia Vakarinės Miesto Dalies Idirbėjai Karinių ir Būtinų Civilių Metalinių Produktų

GEROS ALGOS UŽ NUOLATINĮ DARBĄ

KURIS NĖRA SUNKUS, NEI PAINUS

Ateikite Pirmadienį Pasiruošę Dirbti

AMERICAN AUTOMATIC DEVICES CO.
532 S. Throop St.

HELP WANTED—MEN

Reikia Darbininkų

REIKIA VYRŲ

Virš 50 Metų Išnešioti Komunikatus

40 Valandų Savaitėje Laikas ir Pusė už Viršlaikį

Taip pat vyrų su automobiliu nepilnam arba pilnam laikui Gera valandų mokesčiai ir parankiausia vietovė

LENGVAS DARBAS

Klauskite
Mr. S. M. Lesko
Bezmante

166 W. Van Buren
Postal Telegraph

RIGGERS

Turi nusimanyti apie kraustyją ir susitaisyti mašinerijos ir įrengimus

PASTOVUS DARBAS POKARINIS PROGOS SESIŲ DIENŲ SAVAITĖ

Aparvatomė pakėlimą mokesčius keturis kartus per metus.

Kreipkitės į ofisą:
TAYLOR FORGE & PIPE WORKS
1409 S. Cicero Avenue

TAISYMO MAŠINISTŲ

Galinčių pataisyti sekamas mašinas: Lathes, Boring Mills, Drill Presses, Industrial Trucks ir t. t.

PASTOVUS DARBAS POKARINIS PROGOS 6 DIENŲ SAVAITĖJE

Keturis syplius į metus aparvatomė pakėlimą mokesčius

Kreipkitės į Ofisą:
TAYLOR FORGE & PIPE WORKS
1409 S. Cicero Avenue

VYRŲ

Darbininkų Dirbti Viduje

Pieninės

Taip pat PIENO IŠVEIŽIOTOJŲ BUTINOJE MAISTO ĮMONĖJE
Reikia Mokėt Šikaitį ir Raštį Angliškai

2EMIAUSIA MOKESTIS PIENIŲ DARBININKAMS \$44 SAVAITĖJE

2EMIAUSIA MOKESTIS PIENO IŠVEIŽIOTOJAMS \$49.00 SAVAITĖJE

Kreipkitės pas
THE BORDEN CO.
3014 N. Tripp Ave
320 West 70th Place

Reikalaujama VYRŲ—Pastovus Darbas

KARINĖ INDUSTRIJOJ

Freitinių Darbininkų — Produkcijos Darbininkų

Patyrimo nereikia — 40 val. darbo savaitė — Pelnu dalinomis planas
Nemokama gyvenbės apdraudą—Daug viršlaiko su 1½ laiko mokestim

DEARBORN CHEMICAL CO., 1029 W. 35th St.

STAI YRA PROGA!

100% KARO DIRBTUVEJ DEL NEPATYRUSIŲ VYRŲ

Mes išmokinsim jus gerai mokantiuose amatuose, kaip:
MOLDERIAIS (Synthetic Gumo) SATURATORS MATERIAL HANDLERS

Sie amatai mokės jums didelius dividendus po karo ir duos jums darbą nuolatini.

Mes taipgi turim daug darbų patyrušioms vyrams. Atišaukit ar paklauskit dėl amatumų:
MR. NICHOLS — AUSTIN 6180

Victor Gasket Co.
5750 Roosevelt Rd.

REIKIA DARBININKŲ

NUOLATINIAM DARBUI Kreipkitės 8-ia val. ryto

įėjimas iš 23rd Street
SHAVING & SAWDUST CO.
2244 S. Western Ave.

CHICAGO AND NORTHWESTERN RLY.

Reikia KLERKŲ TROKERIŲ DARBININKŲ

Prie Wood Street Bulvių ir Daržovių Yarde
GERA MOKESTIS

Kreipkitės prie Agento Potato Yarde
14th & WESTERN

FREIGHT HANDLERS

Mokami nuščiausią visam mieste mokesčių. Viršlaikas virš 40 valandų

LABAI SVARBUS DARBAS

Atišaukit asmeniškai į
NATIONAL CARLOADING CORPORATION
Door No. 5, House No. 3
13th & Clark Streets

OPERATORŲ

Siūti Mašinomis

VALDISKAS PIRSTINES

GERA MOKESTIS LAIKAS IR PUSĖ SUBATOMIS

Kreipkitės tuojau
J. A. DUBOW MFG. CO.
1907 Milwaukee Avenue

Freight Handlers

69c į Valandą Laikas ir Pusė Virš 8-nių Valandų

Uždarbis \$7.59 už 10 val.

Penn R. R.
Room 208 323 W. Polk St.

STIKLŲ PLOVEJŲ

Patyrimo Nereikia. Pastovūs Darbai. 65c į Val. Pradžioje

Matykite Mr. Dill.
659 W. Washington Blvd.

Reikia Freight Handlers Darbu Artį Savo Namų

Geroms Darbo Sąlygoms SYKES TERMINAL WAREHOUSE
221 W. 19th Street

Acme Steel Company

Employment Ofisas Bus

Atviras iki 8 Popiet

Šią Savaitę

Reikia Patyrusių ir Paprastų Darbininkų Plieno Įmonių. Gera Pradžiai Mokestis ir Progos Geresniam Darbui.

Nuolatinis Darbas su Geromis Darbo Sąlygomis.

Kompanijos Cafeteria Pagamina Maistą tik už Lėšą Kaina.

Grupę gyvasties apdraudą darbininkams ir ligoninės insurance darbininkams ir nuo jų priklausantiems po 6 mėnesių darbo.

Transportacijos komitetas paruoš grupų valdymą darbininkams. Pulkiausia Illinois Central transportacija arti šapos.

Atsineškite gimimo metrikus, Social Security kortą ir patyrimo pažinimą į employment Office, 134th ir Clark-8th.

Illinois Central iki Riverdale Station atveža jus visai artį dirbtuvės.

REGULIARIAI ATVIRAS KASDIENA NUO 8:30 RYTO IKI 5 POPIET

DABAR DIRBANTI KARINI DARBŲ NEATSISAUKITE.

ACME STEEL CO.
134th-Clark-st. Chicago

VYRŲ FABRIKO DARBUI

68c į valandą. Laikas ir pusė virš 40 valandų. 54 valandas savaitėje.

PATYRIMAS NEREIKALINGAS NUOLATINIS DARBAS

Gerai dirbantiems greitai avansas ir pakėlimas mokesčiai.

GEROS DARBO SĄLYGOS DAUG VIRSLAIKIO

Kreipkitės pas:
THOMAS MOULDING FLOOR MFG. CO.
4528 W. 51st St.
Matykite MR. MITSH

REIKIA VYRŲ

dirbti šaldytuve ir ledaunėje

GERA ALGA NUOLATINIS DARBAS Kreipkitės pas:
C. A. Burnette Co.
944 W. 38th Place
Matykite MR. PEAK

